

ప తి దీ న ము ప క టిం ప (బ డు ను

No 194

సంచిక ౧౬౪

వారిచే తయారు చేయబడినది.

అధ్యక్షులు గారు, మిత్రులూ,

పార్లమెంటు సభలో హిందూదేశ ప్రశంస

ప్రభువుల సభ : 14 అక్టోబరు.

ఇండియను సివిల్ సర్వీసు బిల్లు:— ఈ బిల్లును రెండవ పర్యాయము ప్రభువుల సభలో సుపరిశీలించుచున్నందున ప్రభువు గారి టేబులెట్టింగు, “ఇండియను సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగములకు ఆఫీసులకు బంధువుల ఇతరవర్తకులను యోగ్యులు ప్రస్తుత యుద్ధసందర్భమున కార్యానుకూలముగా గావచ్చుచి ౧౮౮౮ వాటి యుద్ధయా దొరతనమువారి చట్టము ప్రకారము ఈ ఉద్యోగముల నామించువారు బహిరంగపోటీ పరీక్షకు హక్కు కలిగి యున్నవలెనున్నది. ఈ పరీక్ష సివిల్ సర్వీసు కమిషన్ ను ఆనబడు సంఘమువారిచే నడుపబడవలయును. తర్వాత ధానమును నియమించు ని బంధన లన్నిటిని ఇండియా స్ట్రాక్టరీ గారు ఈ కమిషన్ కు లోపర్యాయముగా నిర్ణయించుచుండును. యుద్ధము ఆరంభము కాగానే యంతవరకు సివిల్ సర్వీసు పరీక్షకు చదువుచుండిన విద్యార్థులు కొంతమంది యుద్ధరంగమునకు బోకలసివచ్చెను. యుద్ధమునే అవాంతరము లేకుండవో, వీరు యథాప్రకారముగా పరీక్షకు బోగల్గియుండునట్లు జేసేవారువలయు స్వాధీనమున వదలి: ట్రీ యానిద్యార్థుల సదుపాయముకొరకు నేదో యొక యాలోచన చేయవలసి వచ్చెను. ఈ విషయమున అనేకులు అనేక సలహాలను జేసి యున్నారు. సివిల్ సర్వీసు పరీక్షకు రాదలచినవారి కయ్యను 24 నకు మించకూడదని యొక నియమము కలదు. యుద్ధరంగమునకు బోయినవారి కొరకు ఈ కమిషను విలంబింపదు కొంతలు చెప్పిరి. ఇదివరకే యీ కమిషను ఎక్కువగా నష్టమున, ఇంత క్కటె వెర్షన్ వున్నవారిని రానిచ్చుట యుక్తము కాదని వైసుల్యము నిరాకరింపవలసివచ్చెను. పిమ్మట మితియొక సలహా యాయబడెను. యుద్ధరంగమునందు పోరుచుండువారికి వారివారి సైనిక సేవా పరిమితియును బట్టి బహిరంగపోటీ పరీక్షకుండు “మాన్యుల”ను ఇచ్చినయెడల వారికి ఆలోచన తీరనిని కొందఱునున్నారు. ౧౮౮౮ సంపుట ప్రభుత్వ ప్రకారము గయరుహజరయిన వారికి నెవరికికూడ నుచితముగా మాన్యు లీమబడకూడదనియున్నది. ఏ విద్యార్థి యైనను పరీక్షా కార్యక్రమములకు వలయు శ్రమ కనబరిచినగాని బహిరంగ పరీక్షకు నెగ్గినట్లెంచబడదు. ఇట్టి సలహాలను జేసినవారి సాగనియందు జేయుచున్నట్టి కానన నిబంధనలను ప్రస్తుత ఆసాధారణ సందర్భములలో కొంత వరకు అనుమతించి అప్పించుట యొకతత్కాలిక కాననమును మంజూరు చేయుమని యీ సభవారి కోరవలసియున్నది. ఈ యుపసాధనమునకు

గెండు కారణములు కలవు

ఒకటి ఇండియను సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగము లిదివరకును నిలబెట్టుకొనుచుండు ఉత్తమ సాంప్రదాయములకు ప్రస్తుత ప్రభుత్వములలో నెటువంటి హాటుపాటుకు రానియందు యుండవలయును. ఇండియాలోని పాశ్చాత్య ప్రభుత్వములకు పాటవమంతయు నిదివరకు ఇండియను సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగములలోనే యుండెడిది. ఇప్పటి యుద్ధావసరములకు మన జేతమునందలి ప్రజాపంతు లందఱును ఆయుధ పాణులయి యుద్ధరంగమునందు బోరుచుండిన కారణమున, ఆ యుద్ధోగమునకు ఇకముందు సగము సగము ప్రత్యేక కలకారి గాని, కేవల మనుష్యులనుగాని మన యుక్తరకొలది నియమించరాదు. ఇట్లు చేసినచో ఆ యుద్ధోగముయొక్క పూర్వ గౌరవము నకు హాని వాటిల్లును ఈ సాంప్రదాయ గౌరవమును అవిచ్ఛిన్నముగా కొనసాగ నవలెనున్నది. రెండవ కారణ మేమనగా, ప్రస్తుత యుద్ధావసరములకు పూర్వ సాంప్రదాయములెట్లు చెడనియందు యుండవలయునో, యుద్ధరంగమున బోరునట్టివారి ప్రశ్నార్థికి గూడ వానివలన భంగము కలుగనియకుండుటయు నంత యవసరమే. వీరి మంచిచెడ్డల నాలోచించి, వీరి జేతమును చెడకుండునట్లు చేయుటకుగూడ నొక కాననమును సుపరిశీలనలసి వచ్చెడిది. ఉపసాధింప బోవు కాననము యొక్క

కార్యక్రమము

ఎటులుండుననగా, ప్రస్తుత యుద్ధము సాగుచుండునంత వరకును, యుద్ధాంతమున పిమ్మట రెండు సంవత్సరములకును, సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగములలో నా యావత్సరమునకు

వచ్చు భాగములను ముఖ్యతకవంతునకు నియామకములు బహిరంగ పోటీపరీక్ష లేకుండగా జేయవలెను. మిగిలిన పాతిక వంతు భాగమును బహిరంగ పోటీపరీక్షలో నెగ్గినవారి కొరకు నుంచవలెను. ఏ కారణము చేతనైనను సైనిక సేవలో గాని వా కానేవలోగాని జేతలేక పోయినవారి యుపసాధానము ఈ పాతికవంతు భాగమును బహిరంగపోటీ పరీక్షావ్యవస్థ ప్రకారముగా నియమించును. మొదటి ముఖ్యతక భాగమునకును యుద్ధరంగమునందు సేవచేయుచుండువారిలో సమర్థులగునోరు నట్టి వాని నియమించ బడుదును. ఇట్లు పోటీ పరీక్ష లేకుండ నియమించుట వారి శక్తినిమార్చుటయు యథావిధిగా నిర్ణయించుట కొక ప్రత్యేక సుభుక్తు విస్తృత బడును. ఇదియే ప్రస్తుతోపసాధనము యొక్క సారాంశము. ఈ యుపసాధన సమానంబుండు నియమములవలన పరీక్షావ్యవస్థ

ప్రాంతము

నష్టపడకుండ చూడవలసి యున్నది. బహిరంగపోటీ పరీక్ష ప్రస్తుతమునందు కొంతవరకు తొలగిజేయుట హిందువులకు అవధిగనున కొందఱు తలంచుచున్నారు. బహిరంగపోటీపరీక్షలలో వాటా సరిసమానముగా బహిరంగపు పోటీపరీక్షయందు నెగ్గి యాయుద్ధోగ నియామకములకు గడించుట ఇండియను పరీక్షావ్యవస్థ ఇంతవరకును నొక హక్కుగా జూచుకొనుచున్నాడు. ఇప్పుడేపరీక్షకు పూర్తిగాగాని, కొంత భాగముగాని బట్టిచేసినచో వారియన కాశములకు భంగము కలుగు నేమోయను భయము కలుగవచ్చునుగాని ఈరద్దుపాటు వలన నిదివరకు పోటీ పరీక్ష లో మా మూల ప్రకారము నెగ్గి యుద్ధోగముల సంపాదించు భారతీయుల సంఖ్యకు ఎట్టి హాటాను గాకుండమాచెదము. ఈమాట ప్రత్యేకముగా కాననమునం దిడుదబడి యుండలేదుగాని కేవలకార్యాచరణములో ఈసంఖ్యపడిపోవకుండ జాగ్రత్తతీసికొనవలెను. పోటీపరీక్షయందు నెగ్గి యుద్ధోగములకు గడించినవారి సంఖ్య యేకారణమునైనను మా మూలసంఖ్యకంటె తక్కువయినచో, ఆతగ్గుపాటుకు పూర్తి పరచుటకు ప్రత్యేక నియామకములు చేయవలెను. ఇట్టి నియామకములవలన ఎవరికిని ఏమియును రాకుండ, అందరికిని సరి సమానముగా అవకాశములు చేకూర్చవలెను.

ప్రస్తుతము మరయూహాచరణనున్న “బిల్లు” (చట్టము) యొక్క నిబంధనాసారాంశ మింతకంటె ఎక్కువ లేదు. నిబంధనలు మాత్రమించు సరిగా వ్రాయలేదు. నెలెట్టు కమిటీవారు నియమించబడినపుడు వా రాదనిని జూతురు. సివిల్ సర్వీసు పరీక్షలను నడుపుచున్నట్టి కమిషనులలోకూడ నాలోచనలు చేయవలెను ఇది తాత్కాలికపు ఏర్పాటు సార్వకాలికముకావని జేతలేప్ప నక్కరలేదు. కాని ప్రస్తుత సందర్భములలో ఈ యేర్పాటును జేయుట అనివార్యమనుచున్నది

సిమ్మట జరిగినవిషయ వివరములలో

మాజీనలు ప్రభువు

ఇట్లు చెప్పిరి— బిల్లును సమీచి రెండువిషయములు నిర్ణయించుటగా దోచినది. ఒకటి, ప్రతిసంవత్సరము భాగములను పాతికవంతును మాత్రమే పరీక్షానిర్ణయములకు జేయవలెను నడుపుచేయు, భారతీయులకు ఈ యుద్ధోగములకు జేతుల పోటీపరీక్షయే ముఖ్యమార్గమగుట చేతను ఈయేర్పాటుభారతీయులకు కొంతలసంప్రదించుటకు నేనాయని నోచుచున్నది. రెండవవిషయ మేమనగా:— ఏ కారణముచేతనైనను భారతీయోద్ధోగము సంఖ్య ముఖ్యముకంటె పడిపోయినచో ఆ హాటును సివిల్ సర్వీసు కమిషను వారు ప్రత్యేక నియామకములచేసి పూర్తిసంపూర్ణము అయిలింగి టనుప్రభువుగాడు చెప్పిరాని. ఈ నియామకములు ఇవటికిమీద నకులచే జేయవలెనకుంటె వైసురాయుగారిచేతనే యచటి సంగతి సందర్భముల ప్రకారముచేయుట యుక్తయియుండును.

పిమ్మట క్రొవరు ప్రభువు గారు కూడ పాతిక ముఖ్యతక విభాగము సమంజసముగా లేదని నూచించిరి. వంతులు ఇంత వ్యత్యేక సమయములకు గల కారణమును అధికారులు స్పష్టపరచినచో వాసుండునని చెప్పిగా, అయిలింగుటకు ప్రభువు గారు లేది పాతిక ముఖ్యతక వాటాను మొత్తపు భాగముల ద నిర్ణయించుటకు ననియు అట్లు చేసినపుడు పాతిక వాటా స్పష్టము కానేరదనియు జెప్పిరి.

ఇంతటితో ఈ బిల్లు ప్రభువుల సభలో రెండవ పర్యాయము మంజూరు అయ్యెను.—ఇండియా పత్రిక.

సర్వీయాదేశము.

రాక పోకల సగుచాయములు.

బాల్కను సంగ్రామ ఫలితముగ సర్వీయా రాజ్యము ద్వీపదీప్త మయ్యెను. పూర్వము ౧౮౬౦ చదరపుమైళ్ల విస్తీర్ణము. ఇప్పుడు 3౪౦౦౦ చదరపుమైళ్లు. పూర్వము జన సంఖ్య ౨,౨౦౦,౦౦౦ నుండి ఇప్పుడు ౪,౪౦౦,౦౦౦ మందికి మించి యున్నాడు. దక్షిణపు సహ్యాద్రి వీధి క్రొత్త ప్రదేశము కలిసింది. ఇప్పుడే సహ్యాద్రి సహ్యాద్రి కాసింధురాఖిల రం మైళ్ల లోనున్నది. ఇట్టి సర్వీయాకు ఈ తరమున ఆస్ట్రీయా హంగరీ సామ్రాజ్యమును, తూర్పున రుమేనియా, బల్గేరియా దేశములును, దక్షిణమున గ్రీసు రాజ్యమును పశ్చిమమున ఆల్బేనియా బోస్నియాలును సరిహద్దులు.

బల్గేరియాలోవలెనే సర్వీయాలోను అంత ముఖ్యమగు పర్వతములేవు. నదులను, వీరిచే నిరంతరము కడియమున్న లోతలను దేశములోని సహజవర్ణములుగ పేర్కొనవచ్చును. డాన్యుబు, సేవు, డ్రీ వానదులకుపయోగముపాటు యుండగా వర్షాలు, మెరావా, నివావా, తిమిటనులు నేలల రాకపోకల కప్పుడు సదుపాయముగనుండును. ప్రస్తుత సంగ్రామములో కూడ నీవదులు పయోగ కారణముగనుండవచ్చును.

మెరావా వర్షాలు నదులు

ఈ నదులలో మొదటిదిసహ్యాద్రి కాసింధురాఖిలము మెరావాదా మాయునదిలోను ప్రవహించుచున్నది. ఈనదులు రెండును రెండు వైపుల ప్రవహించుచు వచ్చి చచ్చి ఉప్పుబు పట్టణ సమీపమున కలిసికొనినవి. డాన్యుబునది మొదట సర్వీయా దేశము గుండా సర్వీయా గ్రీకు సరిహద్దులవరకును ఆక్రమింపండి, గ్రీకుమీదుగ ఈజిప్టు సముద్రమువరకును ఇదిరెండును కలిసి, ప్రవహించుచున్నది. ఈరెండు నదులును సర్వీయా, బల్గేరియా సరిహద్దులకు సరిసమానముగ ప్రవహించుచున్నవి. కాని ఈనదులకును సరిహద్దునకును అన్నిచోట్లను దూరము సమానముగ లేదు. ఒకచోట దూరము ఎక్కువగాను, ఒకచోట తక్కువగాను ఉన్నది. సర్వీయా దక్షిణ భాగపు చివరకు వర్షాలు నది లోపకును, సరిహద్దునకును 6 మైళ్ల దూరము మాత్రమే కలదు. ఉప్పుబునకు ఉత్తర భాగమున 40 మైళ్లదూర మున్నది. ఇంకొక చోట 50 మైళ్లున్నది.

నిష్పట్టణమునకు ఈకాన్యభాగమున ౪౦ మైళ్లదూరములో ఉపనది యొకటి మెరావాలో పడుచున్నది. మెరావా లోపనువాటికెరువాత, నీ నది సాహాయ్యముననే శత్రు సేనలు సర్వీయానుభవభాగమును ప్రవేశింపవచ్చును. అందుచే నీ ప్రదేశము చాలముఖ్యమైనది. నివావానది నిష్పట్టణమునకు మెరావానదిలో కలియుచున్నది. ఇక్కడనుండి బహుశాదేశ సేనలు బల్గేరియా సరిహద్దులవాటి ఆదేశరాజధాని యగు సోఫీయా పట్టణమువరకు దండెత్తవచ్చును. రుమేనియా బల్గేరియా, సర్వీయాదేశముల విడిపోవు ప్రదేశమువద్దగ తిరుగునది ప్రవహింపి. సర్వీయా బల్గేరియా కది ఒకనిధిగా సరిహద్దులలెచున్నది.

కోడ్లు, రైలులు.

సర్వీయాలో రెండు ముఖ్యమైన రైలుజేతలున్నవి. బల్గేరియానగరమునుండి, నిష్పమీదుగా బల్గేరియా సరిహద్దులకున్న వారిబ్రాడునకు పోవుమార్గముఒకటి. రెండవది నిష్పవద్దగ నుండి, వ్రాంజామీదుగ గ్రీకు, సర్వీయా సరిహద్దులనువాటి నలోనికా వరకు వచ్చుచున్నది. ఈ మార్గముగుండా మితి మందలివారు సర్వీయాను సాహాయ్యముపంపు చున్నారు. ఈ రైలుమార్గములలో మొదటిది ౨౧౨ మైళ్లదూరముగనుండు. దీనికి కాఖిలగ చాలమార్గము ఉన్నది. వీరిలో ఒకటి సర్వీయావారి ఆయుధకాలమున్న క్రావాజెట్టు పట్టణమునకు వెళ్లుచున్నది. డాన్యుబు, సేవునదులను వాటి శక్తిసేనలు సర్వీయాను ఎదిరించుచున్నది. సర్వీయావారి మూడువైపుల శత్రువులు ముట్టడించుచున్నను, సర్వీయాకును, మిడియండ్లలి నేలకును చాల సమసాయములున్నవి. దేశము పర్వతములకు కొండలు నడు నుగ్గిలేవు. ఇక్కడి నీలికలులు శత్రువులకు తెలియను. వారికి రాకపోకలుండవు. అక్షరకన్యములకు పడవలసి వచ్చుచున్నది. సర్వీయావారి కట్టులేదు. సంగతి సందర్భములు వారికన్నియు తెలియును. ఈ పర్వతప్రాంతము శత్రువుల పరాజయమునకు త్వరలోనే తోడ్పడునని యుద్ధనిపుణులు తలచుచున్నారు. ఆస్ట్రీయాసేన లిదివరకు చెబ్బులతిరి హంగేరియాచే జరగిన, ఆస్ట్రీయా సేనలు ఈ పర్యాయమునకు ఓడింపబడవచ్చును. ఆస్ట్రీయా జర్మనీసేనలు బాల్కనురాష్ట్రములలో పరాజయమును పొందినచో యుద్ధము త్వరలోనే అంతము కాగలదు.

సమాచారములు

బండిపోటులు:—దేరా ఇస్మాహిల్‌లో జూలై 15 రోజులలో 3 బండిపోటులు జరిగినవి.

ఇంటర్మీడియట్‌ల పరీక్షలు:—ఈ సంవత్సర మి పరీక్ష బరహంపురములో జూడ జరుగును.

రాజకీయ నిధి:—చర్చలు గా రీపబ్లికన్ బడసి హిందూత్వమునకు వచ్చుటకు లిగినవారి కాశము కలిగినదని బొంబాయి ప్రాంతము శ్రీకావ్రాసినది.

శ్రీ రాజకీయ నిధి గారు భరతపురమునకు వెళ్లుట:—ఈ నెల 13 వ తేదీన శ్రీ రాజకీయ నిధి గారు భరతపురమునకు వెళ్లిరి. వార చట తేటాది 10 వ తేదీకి ముందు ధర్మగర్వమునకు వచ్చెదరు.

రాజకీయ నిధి గారు:—ఈ సంవత్సరము ప్రాంతాల్లోని వారముల క్రితము చనిపోయిన, ఈ మహారాజు వారి శ్రేష్ఠ పుత్రులకు డిగ్రీలను 10 వ తేదీన పట్టాభిషేకము జరుగును.

లా కాలేజీ, మద్రాసు:—1910 వ సంవత్సరము గాని యంతకు ప్రాంతము గాని వ్యాపారాస్త్రాభ్యాస ముంభించిన వారి యాశుకల్యము కొరకు 1912 వ సంవత్సరము జూలై నెలలో బి. ఎల్. తరగతి పెట్టుట కేర్పాటు కానున్నది.

రకె వ దీక్షా రాధా:—నేడు నర్సారావు పేటలో దీక్షా రాధాను జరిగినది. అప్ప దానము సాయంకాలమున సభయను జరిగినది. చాలమంది కవులు దీక్షితులచారి సభిం దిందురు నద్యములను చదివెరి. నేడ పండితులు నేడ తరము గానింది.

బాలసామ్య పుస్తక భాండాగారము, ఆంగలూరు:—ఈ భాండాగారము యొక్క చతుర్థవార్షిక రిపోర్టును నవంబరు 28-వ తేదీ ఆదివారమునాడు మధ్యాహ్నము 1 గంటల గాతము కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులు బి. ఎ. బి. యల్. గారి యాధిపత్యము క్రింద జరుగును.

నెకండర్ స్కూలు లింగు సర్టిఫికేట్ బోర్డు:—ఇప్పుడున్న మొదటి 1912-వ సంవత్సరము జాన నెలాఖరు తరువాతనుండునట్లు, జూలై నెల 10-వ తేదీన శ్రీ శ్రీ రాజ్యము చేయునట్లు, అది మొదలు ప్రతియూడు సంవత్సరముల కొక సార్వబోధక శాస్త్ర గా నేర్పరచబడునట్లును నిర్ణయించబడింది.

ఒక శ్రుతికావ్రమును దొరతనమునకు వశము చేసిన శాసనము:—ఉద్భవానలో ప్రచురించబడు “తారన-ఇ-శఫీ” (విజయగీతము) అను శ్రుతికావ్రమునకు కావ్రము (వామనము) టెక్స్టు నెంబు గవర్నరుగారికి నమ్రుకమైన పోటునుండి తెలియపర్చినది. ఆ కావ్రమున ఆశ్రుతికావ్రము లన్నియు దొరతన అచారి అధికము చేయబడినవి.

ప్లేగు వ్యాధి:—ఈ నెల 1 వ తేదీనో మిగిలినవారములలో; ఉత్తర ఆర్కాటులో 5 మందికి ప్లేగు తగిలెను; 2 మంది చనిపోయెరి; బర్హానిలో 11 మందికి తగిలెను; 3 మంది చనిపోయెరి; దక్షిణ కొండరాల్లో 10 మందికి తగిలెను; 2 మంది చనిపోయెరి; కోయంబురములో 1 మందికి తగిలెను; ఒక్కడు చనిపోయెను; నీలగిరిలో 2 మందికి తగిలెను; 3 మంది చనిపోయెరి. మొత్తముగా 20 మందికి తగిలెను, 10 మంది చనిపోయెరి.

బుక్లెసు కేసు:—మొదటిపురమున 41 మంది హిందువులపై కేసు పెట్టబడినది. ము 11 గురు నూడ గురువారము నాడు లొంగిపోయెరి గురికి జబ్బు గానున్నది. 4 గురు చని పోయెరి. ఈ నెల 28 వ తేదీన విచారణ జరుగును. మొదటము లోమరల నల్లగులు జరుగుతుండ వీరి జామీని నివ్వెరి. గండర గోళములు జరిగినవోట్ల నవ గా హిందువులు మహమ్మదీయులు తగవు పనివ్వెరింగునిన కాంచనపురము నొద్దకు మహమ్మదీయుల చంకబోవు మండ గా బలవంతము హిందువుల యావును పిసికొనబోయిన బలవంతము యొద్దకు ఇద్దరు యూరొపియను పోలీసునూనెంబులను గాని వెహరియ గాని దీక్షాపాత్రీ మేజిస్ట్రేటులను గాని యుంచునవనియు లేకున్న మహమ్మదీయుల కారణముగ నేరములను మో నడదని యను హిందువుల వ్యాపారముల విన్నవించెరి.

వల్లూరుపాలెమునాలో యా వార్షికము:—బండర మివన్ వార్షిక ముగ్గులముగైంబొకడు వార్షికమునకు వారి గానక దీపావళిసాంబు తెజవాడ తాలూకా వల్లూరుపాలెము గానియనునకు స్వీకారుని మావబోయి యొక్కది పెద్దలతో తిది దైవ్యమున తెలిపి వారిసానుదర్శింప, బండి వెంకటకృష్ణయ్య గారు మొదలైన 3 మంది గానియనుచేరి యావిద్యాధికి 30 రెండు నిష్పించెరిన తెలియపర్చుచున్నది ఆక్కడిపుస్తక భాండాగారాది సంస్థనే యిట్టి కార్యమునకు వారకములని యొక యువశిశువును వాగ్విముచున్నాడు.

జీవన్ముక్తి ప్రియామి సమాజము, పెదకల్లెపల్లి, కృష్ణా జిల్లా:—ఈ సమాజము నిలితతత్వకంబులగు గ్రంథములను పఠనీ కాముగ నియమించి 12 సం॥లకు మించు బాలకుల పరీక్షించి కావలసిన సాచిరీతిని బహుమానములను సమకట్టి యానందమును సం॥ న మొదలిడెను. మతాభిమానులను గ్రంథమును కొలదిరోజులలో “జీవన్ముక్తి ప్రియామి” యను పేర మానకట్టిక నీతియకట్టిక విషయ వ్యాపకముతో నవ్వజన కులభవైతిని, కృతజ్ఞత కలఁతెలియ. మతాభిమాను లెల్ల న సం॥లకు తదితరాలనొకటి మానకట్టికబోషింతురు గాత!

నాకేంద్ర వాద్ పాలిట్ గారు:—ఈ దినమున కాకి తుట్టకేసుచివారణ జరుగుచుండ లోకేంద్ర వాద్ పాలిట్ గారు చనిపోయెరిన వ్యాధివాది నత్వచంద్ర ముకర్తి గారు కమిషనర్ల కురకపరచెరి. కమిషనర్లందుకు చాల చింతిలి పాలిట్ గారి జనని కొక పరామర్శ లేఖనంబి లోకేంద్ర వాద్ పాలిట్ గారు ఇండియను సివిల్ సర్వీసుకాఖ్యలో ఉన్నాడనుచేసిరి కలకత్తా వాస్తవ్యులకు టర్రాడ్ వాద్ పాలిట్ గారి వయసు 61 వ పస్త్రుతము తమ తల్లిగారిగూడ కాకిలో పేరి న్న హుటలో నుండిరి. కొంత కాల మునుండి వీరి జేహము అస్వస్థక నుండెను. ఈదిన మదయమున వ్యాధిగము నుండి వీ రాకన్మిగముగ మరణించెరి.

ఉరిశిక్షలకు తగ్గించుట:—లాహోరు తుట్టకేసులో ఉరిశిక్షను విధించబడినవారిలో నీడిగున విరవించబడినవారికి శ్రీ రాజకీయ నిధి గారు మరణశిక్షలను ద్విపాంతరవాస శిక్షల ను గామార్పిరి. బలవంతసింగు మార నానుసింగుతుండా మాల్లేరాం జగతురాంకేసరిసింగు తుకాలసింగు నందసింగు నిదానసింగు భాయీ పరమానంధి-ఫిరీసింగు- రామచరణదాసు-తులియా సింగు నవనసింగు-సోనానసింగు-నానకసింగు. ఈ క్రింద వివరింపబడిన వారికి విధించబడిన మరణదండనలను ఫిరీవారు మార్పుట కంగీకరించలేదు. భన్సేసింగు-జగత్సింగు-సింగ్-బకసింగుకొడుగు గురయసింగు-ఇమరసింగుకొడుగు గురయసింగు-మార్కనసింగు-కార్తానసింగు.

గోపాష్టమి కుత్సరము:—శ్రీకృష్ణభగవానునికి పీఠికరముగ నీయుత్సరమును కార్తీకపక్ష అష్టమి కాడు భారతీయులందరనుచేయుదురు. శ్రీబొంబాయిలోనివారు ముఖ్యముగా చేయదురు. జా రాశాడు గోవులన్ని మంగళాచేర్చి పూజించెదరు. ఈసంవత్సర మిపంకుగ ఈ నెల 10-వ తేదీన జరుగునునందున, ఆనాడు గోవులనుచేర్చి పూజించి వాని విధులవెంట నూరేగింపునో తీసికొనెట్లెట్లు కనుతుంపవలె నని శుభులొనిహిందువులు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారికి అప్రీ పెట్టు కొనక నాయాలోకొనెను. వారిలో రిగిగుట అల్లరచేతు మంగళుట జామీను ఇచ్చెరి. ఈ యుత్సర మిగిపోవునకు భయమున హిందువులందరను విచారించుచు లెప్టినెంబు గవర్నరు గారికి రాజకీయ నిధి గారికి విజ్ఞాపనముపెరి.

విద్యార్థులలో చిన్న గుహము:—ఈ నెల 16 తేదీ యువ యను మొదలు సాయంకాలము 5 గంటలవరకు ఉత్తరముగా పెద్దకాలిక్కి వెంటనే ఆగ్నేయములగా గాలితిరిగినది. సూర్యుడు బొప్పిని విద్యార్థులములో తూర్పునముపు 10-12 గానియనుకు ఉనిగిని- మనుష్యులకు ఏమి నష్టము రాలేదు. కొన్ని వాళ్లు పడిపోయినది. కొద్దిగా పశువులును గాత్రాలు నష్టమైనవి. కొన్ని మెరక కయ్యిను కొన్ని మాగాణి భూములకు ఉప్పునీటిల్ల చేరిపోయినది. జమలు అన్నము లేక నుంచినట్లు లేక అల్లాడుచు పడతరు ఉత్తరపు గానిమాదుల దారాపు గిరులలో నత్తియున్నాడు- వీరి బాధలు శ్రీమన్నారాయణమూర్తికి యొరక- వీరిను భర్యాకులయిన భనంతులు ఆదరింపవలసి యున్నవి.

వివిధ వార్తలు

ఆంగ్లేయులు ముగ్గులములో నుపయోగించు గుర్రములు 600 నూ॥ల మొదలు, 750 నూ॥ల వరకు ఖరీదు చేయును.

పోస్టు కార్యము మొదట: ఆస్ట్రేలియాలో 1889 వ సంవత్సరమున బయలుదేరినది.

నాన్సీ పట్టణములో సైనికులు కందకములను శ్రవ్య ముండగా, కొకవోట్ విశేషముగ వెండి, బంగారు నాణెములు దొరకినవి ఇవి 17 వ శతాబ్దమునాటి వట.

అయిదులక్షలమంది జాగ్రితులమును మొదలు చేయు చున్నారట: వీరిలో 20 నేలమంది ఆంగ్లేయులనుగూర్చున్నాడు. వీరిలో నెద్దరకు విక్టోరియా కానుక పురస్కారమిడినది.

అసలు యుద్ధపుటోడలు ముగ్గులను గాక, ఆంగ్లేయులవి ఉత్తరసముద్రములో శత్రువుల యుద్ధనౌకలు వైకిరావంద 2,300 చిన్న పడవలు కాపుకా యున్నవి.

యుద్ధమునచ్చిన తరువాత స్వీడనుజేత్రుసేన 2 లక్షలు వృద్ధియైనది. ఇప్పుడు దీనిలో శిక్షితులైనవారు 140,000 మంది యున్నారు. వీరిలో 30,000 వరకు ముందుండి పోరాడుటకును తక్కినవారు వారికి సాహాయ్యముచే నుటకును నికినచ్చెదరు.

క్రిస్టఫర సికరింగు ఇంగ్లండులో నాయంగరవాసి 10 గేలకురూపాయలను ఖర్చుచేసి వీరు శిష్టగరమునాకి ఉద్యానమును జంతుప్రదర్శనశాలను, సత్రములను, కట్టించి ఇచ్చెరి. ఇవిగాక వీరు ఎద్వద్దుగారి భూమికాగ్ధ మొక జేనాలయమును కట్టించెరి. వీరు తమ 10 వ యేట కూలివనినా ప్రవేశించి చాలధనమును ఆర్జిగిలెను. వీరికిప్పుడు వేలకు వేల చిన్న చిన్న పడవలు కలవట.

రాండాజు చర్చలు ప్రభువు గారి నుండి: కాజులలో బుద్ధిచుంతులు. నేర్పరులు వీరు పంతును మామూలుగుర్రములకును పన్ను కట్టి గేలకుల పానుల ఆయమును తీయదలచెరి. సంవత్సరమునకు తేటాడుటయందు 20,000,000 నూ॥ల కాల్పులనుచున్నారట. ఒక్కొక్క తూటాను కాల్పుటకు ఒక అణాబిల్లను అంటించవలయును నియమమున్నచో, 20,000,000 పానులకు తమగ్రహస్వామ్యము.

రాక్షసులు ప్రయాణముచేయు వైమానికులనుగూర్చి గార్హ 1913 వ సంవత్సరమున జరగినా కొత్త దీపాలయములను పెట్టిన వాడునునది. ఇప్పుడు వీరిని జర్మని రాజ్యమునందంతటను నెలకొల్పెరి. కొన్నిటిని మొత్తురు ఆకాశముందు పోకాశముగ కనుపించును కొన్ని మిగులు మిగులుచుని కనుపించునట్లు దోక అంక ఆకపమును. దానినిబట్టి విమాన మేజిల్లాలో నున్నది వైమానికుడు కనుగొనును.

రుమేనియా దేశము

యుద్ధములో దిగుటకు సుదేహ మొందుకు? మిక్రిమండలివారి యందు రుమేనియావారికి విశేషాభిమానము సానుభూతియు నున్నప్పటికి, ఎందుకు వారిలో కలసి యుద్ధము చేయుదురును లేదని, ప్రతివారికి లోచనమున్నది. దీనికి కారణము లేకపోలేదు. ఈ రుమేనియావారి సం గత సంవత్సరములను తెలిసినవారు చెప్పుచున్నాడు. మిక్రిమ కర్మాగారములో తయారుచేసిన ఫిరంగులనే ఈ రుమేనియా సేనలలో నుపయోగించుచున్నాడు. ఈ ఫిరంగులకు పనికి నచ్చుచుండుండుసామగ్రి జర్మనుల దగ్గర నే దొరకును లేదా రుమేనియాకు ప్రత్యేకము మిక్రిమండలివారుతయారుచేసిపంపవలెను ఒక కళ రుమేనియామిక్రిమండలివారిలో చేరుటకు నిశ్చయించుకొనినచో, తన సేనను తిగి నిర్మించుకొనవలెను. లేదా మిక్రిమండలివారును, జర్మనులును తయారుచేసిన ఫిరంగులను వాడుకొనవలెను. టర్కీవారికి తమదేశములోనుండి మంపు సామగ్రిని వెళ్లనిచ్చినచో బోలెడుమంపుసామగ్రిని ఫిరంగులను ఈ రుమేనియా కిచ్చెదమని నెలకొండటనే జర్మనీచెప్పెను. కానిదీనికి రుమేనియా ఒప్పుకోలేదు. అందుచేత మిక్రిమ కర్మాగారమునండి రుమేనియాకు మంపుసామగ్రి రాకుండ జర్మనీ బాగ్రిత్తపెట్టెనది.

యదము — హిందూ దేశము.

1915 సం॥ నవంబరు నెల 16-వ తేది.

నా తాతగారి కౌశల్యము.

“బాల్కనను బిచ్చి” ఊలం డిటీవల నుద్దగమును పరి
స్థితులవలన ముద్దక కుమునందు నూతన యుగ హాసంభవమున
దని జర్మింపందలును. ఏక గ్రీకుగ నమ్ముచున్నాడు. అందు
చేత బాల్కనులలోని హాసాలుముక్క పర్యవసాన మెటు
లుండునోయని యందలును ఆకురతతో జూచుచున్నారు.
పశ్చిమరంగమునందును, తూర్పురంగమునందునుకూడ జర్మ
నులు దాచిపెట్టిని ముందునకు చొచ్చుకొని హాపుటకు
ప్రయత్నించిరి కాని ఇది సెగలేదు. తుదకు సర్వీయామీదుగా
మాగ్నిచేర్చేదమును జేసి కొనక చచ్చునని జర్మనులు
ఈ ఆంధ్రాలో చనమును జేసిరి. ఇది సెగినయెడల
తమకు అత్యంత లాభ మొనగూడునని వారియభి. ఈ సాహస
మొత్తరరకు ఫలప్రదమగునోయని మనలకు గూడ ఆత్యంతగా
నన్నది.” అని సంగతి సందర్భములకు బాగుగ నెరుంగగల్గిన
యొక యానానీయును వాగో జెప్పచున్నాడు. ఈతనికి జర్మ
నుల రాజ్యాంగంలో చనములను పైకికాగమనములకు గూడ
దెలిసికొని గలుగుటకు మంచి యవకాశములు కలవు. సర్వీయా
పై దండూత్తియుటకు జర్మనులు మొట్టమొదట అంతగా సెద్ద
యాశోచనలను జేసి జేతులేదు. కాని యటుతరువాత మాత్ర
ము పశ్చిమత్యములు ఆధికముగా జరుగుచున్నవి. దీనికంత
కును మూల కారణములు విల్పానగరమునందు
జర్మనులు ఓటుకడిపోవుటచే గలుగుచున్నది. అచటరష్యయు
తమచేజిక్కిరని పీరుపెత్తునగా సంతసించుచుండిరి. అద్భు
తతమైన రష్యనులుతప్పించుకొని జర్మనులనుభంగపుష్పిరి దీనిని
గుఱించి యంతగా ప్రామాఖ్యము నీరుకపోయినన, మొత్తము
వివిధ జర్మనులకింతటితో తననుతిరిగినదని చెప్పరచ్చును. ఇక
ను రష్యనులనుజయింపబాలమని వారునిరుత్సాహులైరి. అచటి
నండి మరలిపశ్చిమరంగమునందు మిత్రముడలివారి ధిక్కరణ
మును అవరోధింతుమని పైకికలనందనిని పశ్చిమమునకు బంపిరి.
ఈసందర్భములోనే నక్షణమున సర్వీయాపై దాడి జెడలుటకు
గూడ ప్రయత్నములుజరిగెను. ఈయేర్పాటులననుజుచియేలా
భిము లేకపోయినను, మిత్రముడలివారికి వెంటనే లొంగి
పోకుండుటకు నలయు కాపుడల సమకూరెను. అందుచేతనే
యొంత యుగముగ బోరినను నువారికి ప్రతిరోధము అడ్డు
అగుచునే యుండెను. ఇంతలో బల్గేరియా వారికి రష్యను
వారిచేతులతో సుజేతము అందెను. సర్వీయా విషయమై యి
యాలస్యముజే గుటకు కలన పడకుండెను. మిత్రముడలి పై
నగ్నములు అచటనే జేరుకొనక పూర్వమే తమకు రంగమునందు
ప్రవేశించి, ఆండ్లములతో పోటాపోటీగా బోరాడుటకు ను
త్సాహ పడుచుండిరి. పశ్చిమమున గాని తూర్పున గాని మనము
చేసిన ప్రయత్నములవలన ఇంగ్లాండును చీపుయైనట్టులేజేరి
ఇంగ్లాండునకు నొత్తిడి కలిగించు మార్గాంతర మేమికలదు,
అని జర్మనులు తిరుచుగ విత్తరించుకొనుచుండిరి.
నుద్దగధరా సముద్రముయొక్క తూర్పుగాబోయి ఈజిప్టు
దాకినచో ఆండ్లములకు వెళ్లు గలుగుననియు తుర్రులలను
నూయజు కాజురను దాటుటకు సగుపాయమగుననియు ఇ
యే యికనుండిన మార్గాంతరమనియు జర్మనులు నిశ్చయించు
కొనిరి. బల్గేరియాపోయినను తూర్పుదేశములందు వారికి
దాకి ప్రత్యామ్నాయముగా స్థలములు కొరకునని ఆశపడిరి
ఇకనుండు తమవ్యాపార విజృంభణమును నిటు ప్రక్రమ
మగల్గి అమితలాభములను చూచగొందమని తలంచిరి ఇదివర
కుండిన యుద్ధసంగంభము వెనుకబడినది. జర్మనులఆకలిక అద్దిక
విషయముల వైపుదిగినది. యుద్ధమువలనలాభములేదనియు దేశ
కాంతియెలాభ దాయకమనియువారికిబాగుగనచ్చినది. అందుచేత
యూరపుఖండమునందు తమ రేదైనదేశమును వాక్రమించు
కొనినచో, ఇప్పుడు ప్రాంతువారి అల్పగురాష్ట్రమును జేర్చు
కొని యేమినుభవమచున్నాలో యితరకంటె ఎక్కువకు నుభ
ముండబాలదని జర్మకు ప్రజలు బాగుగ ను దైరిగిరి. అందుచేత
నీనికి కాళ్ళతో ప్రకాంతి పై కోరిక నివదినమునకు పొచ్చు
చున్నది. ఈ బాల్కను సంగరమునందు గనుక తాము ఆధా
ర్వ తివ్రమును జాపగల్గినచో మిత్రమిండలిని దండు పుచ్చు
వచ్చుననియు, కాంతి సాహసము చుకరమును సన్నిహితమును
అగుననియు వారు నమ్ముచున్నాడు. రుమేనియా యొక్క
ముందు అశోచనములను గుఱించి జర్మనీలో వెనకినిగూడ
నేమియు దెలియును. గ్రీకురాజుల కాన్పులైనునందు వారికి
నందు నమ్మకముకంటె రుమేనియావారివిన నెక్కువకులేదు
నిశ్చయమున రుమేనియాప్రజలకును ఆస్థితులకును నుద్దగ
వచ్చగడ్డిజేసిన భగ్గుమననంతటి కత్తులున్నవి. నాంగేరియును
లంటె రుమేనియునులకు పడనే పడదు. ఏదియెటులునచ్చినను,
రుమేనియునులు రష్యనులపై బోరనుమాట తప్పము. ఈ మాట
జర్మనులకుగూడ దెలియును. అందుచేత రుమేనియునులపై
వారికంతగా వాగ లేనేలేదు.

రష్య దిశలమైన దేశము. ౧౦ కోట్ల ౭౦ లక్షలమంది ప్రజలున్నారు. వీరిలో వివిధ జాతులవారు కలరు. ఆర్మీట్రీకు మహాసమైక్యము మొదలు కాక్సునును పశ్చతముల వరకును. రష్య సామ్రాజ్యము వ్యాపించియున్నది ఇంత సామ్రాజ్య లో మారుమూలల నివసించువారు నయితము ఒక సాలకుని ఆజ్ఞకు బద్ధులై విజయగీతమును గానముచేయుచు రణరంగమున కురుకుచున్నారు. ప్రజలందరు నేలలో చేరి తీరవలయును నియమును వర్తించుచున్నది. కొందరు పూర్తిగా ఆహారక నిత్య యందుండుటచే, నేలలో చేరుచు వారిని బలవంత పెట్టెను. జనసంఖ్యకు తగిన నేల రష్య వారికి యున్నట్లు కనపించుచు వారికి నిలవనేల లభ్యమితముగ నున్నది. ఆ సగురమైనయెడల ఆ కోట్లమందిని కూడ రష్యరణరంగమునకు తీసికొనిరాగలరు రష్యవారి శాశ్వత నేలలో వివిధజాతులవారున్నారు. వీరందరు లొంగుపాటులో నుండుటకై నేల భిక్షాగములగచేయుచుండినది వికోపానాని భాగమునకు ఆసియాభాగమునకు ప్రత్యేకముగ నేలనున్నది. కాక్సుప్రాంతములను వేరు నేలకలరు. ఆయా నేలకు నియములు వేరు మునుపు రిమానములు సైనికవిద్యాగమము జరుగేది. ఇప్పుడట్లుగాక ఆరమానములవరకు జరుగుచున్నది. కనాకు నేనుటకు చాలకాలము వినియోగింపబడుచున్నది. వాతకుపాతులను తీసివేసికొల్పిన వాకుచున్నారు. ఫిరంగిదళములు పున్నవి గ్రామము చేయుండినవి. పరాసువారి ఫిరంగిదళములను వీరునిదర్శనముగ గెలొనిరి.

విషయానుక్రమణిక.	
జాబులు	2
పార్లమెంటులో హిందూదేశ ప్రభుత్వ స్వరూపము	3
సమాచారములు, వివిధ వార్తలు	4
జర్మనీల ఆఖరివత్తు యుద్ధము హిందూదేశము	5
ప్రధాన వ్యాసము	
ఆంగ్ల వైద్యమా? మన స్వాక్షియా?	6-7
విరోధా మహాసంగ్రామము	
విదేశీ తత్త్వ వార్తలు	8-9
కృతాంతములు	9-10
ఇంగ్లీషు కవిత్వ వార్తలు	11-12-13
ఆల్బానియా, బాల్కన్ సామ్రాజ్యములు	14

ఆంధ్ర పత్రిక

1915-వ సం॥ నవంబరు నెల 16 వ తేది

మంగళవారము

ఆంగ్ల వైద్యమా? మన స్వాక్షియా?

డాక్టరు కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారి విషయమున జరిగిన యాత్రా యమును గురించి మే మిటీవల వ్రాసిన వ్యాసము మాచదువరుల మనస్సులయందు నింకను తాండవమాడుచునే యుండగలదు. ఆ విషయమున ఆంగ్ల వైద్య పరిషత్తు వారి పక్షాదౌక ప్రత్యేక ప్రకటనను వెలువరించినారు. ఈ ప్రకటనను జమవంజరున మాహృదయము మహాత్తరసంతాపము నందనారంభించిరి. కడచిన అక్టోబరు మాసమున కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారికి వ్యతిరేకముగా నొక యభియోగము తేబడి యెనట! ఆతడు ఆయుర్వేద వైద్య నామావరణ నేరమును చేసెనని యభియోగము! అభియోగ ర్త యభియోగమును వివరించెనట! కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరట! ఆపైన అయ్యరుగారు ఆంగ్ల వైద్యమునకు తాము అండగానుండవలయునా యుండరాదా యని స్పష్టముగా నాలోచించు నిమిత్తము వాయిదా యిడిగరట. నవంబరు మొదటి తేది కి క్షణము 10 గంటలకు వాయిదా కేయబడెనట. నామ వదిన్నర గంటలవరకును పరిషత్తువారు కాచుకొనియుండి కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారు గాని వారి ప్రతినిధిగాని హాజరుకానందున వారిపేరును తాత్కాలికముగా రిజిస్టరునుండి తొలగించుటకు తీర్మానించిరట! పరిషత్తువారు రాబోవు సమావేశమున కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారి మీద తేబడిన యభియోగమును విచారించురట!! ఇంత వరకును కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారికి సంబంధించిన విషయము. దీనిని విమర్శించి తరువాతి విచారణమునకు బోదము. కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారు సామాన్య వైద్యుడుగాడు. వట్టి రిజిస్టరయిన వైద్యులట్టభద్రుడును గాడు. పరిషత్తుసభ్యులలో నొక్కఁడు. ఇక నాతనిమీద నెవ్వరో దోషారోపణ చేసిరి. ఇదియే పరిషత్తువారు విచారించు కథను విషయము. ఆరోపిత విషయమునకు ప్రత్యుత్తరము అయ్యరుగారు ఇచ్చియే యున్నారు. ముందు కథకు నవకాశ ముడిగినారు. ఒక వేళ వారు ఏకారణమున నొసయమునకు గాలేదు. తరువాత కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారి రిజిస్టరు ఉత్తర మందినట్లును తాము సంతృప్తిపడనట్లును పరిషత్తువారే యొప్పుకొనుచున్నారు. ఏల రాలేదు, ఈ పర్యాయము

రాకున్న మేము చర్చ పుచ్చుకొనవలసి యుండునని హెచ్చరికయుత్తరము పంపుట శారవముతో కూడిన పరిషత్తువారు తగియుండును గాని తొందర పడుట బావలి హృదయమును బయట పెట్టుటకు తోడ్పడెడి. అంతేకాక పరిషత్తువారు విషయములను పూర్ణముగా విచారించలే దనుట స్పష్టము. అభియోగమును ముందునకు విచారించు మని వారే వ్రాసికొనుచున్నారు. ఇప్పుడొక శిక్షి రేపు మజ్జియొక శిక్షి మీరు తలపెట్టినారేమో మే మెఱుంగము. తాత్కాలిక శిక్ష చేసితిమి. శాశ్వత శిక్ష చేయ వేచియున్నామనట మీరుచుముకాబోలురు. ఇదియంతయు ఆప్తులొది యేమూలయందలి యొక కడము యొక్కయో యరపడము యొక్కయో విరుపుచెరువులచేత సమర్థింప వచ్చు నేమో కాని న్యాయపద్ధతిగా ఏ న్యాయ శాసనము ననుసరించి యెనను నవలంబించ దగినదిగా కన్పించలేదు. ఈ చిత్ర వైకల్యముతో ఆయుర్వేద వైద్య నామావరణము “కవరింగు” అను దోషమునకు నిచ్చిన నిర్వచనమును సమన్వయముచేసి చూచితిమేని ఆయాంగ్ల వైద్య పృథుల స్వకీయ వృత్తికక్షణా మాత్రమే రాపేక్ష యెంతగాగలదుగా నీవిషయమున మూలకారణమై యుండునదియు నర్థముకాకపోదు. ఎదుటనుండుటవలన గాని, సమ్మతి నిచ్చుటవలన గాని, సలహా యిచ్చుటవలనగాని, సహాయ సానుభూతుల కనబరచుటవలన గాని తెలిసి ఏరిజిప్టు రియిన వైద్య పట్టభద్రుడు గాని అట్టి రిజిస్టరు గాని మరెయొకనికి రోగిని చూచుటలో రోగికి చికిత్స చేయుటలో ఏవిధమయిన వైద్య విషయ కాభిప్రాయ వ్యతరమును మరణాన్వేషి క్షేమము సంపాదించుటలో, ఇచ్చుటలో, తోడ్పాటును మరెయేవిధముగా వైద్య వృత్తిలో తోడ్పాటును నామావరణ దోషము సంభవించునట! ఈ నిర్వచనమును స్వీకరించు నెడల రిజిస్టరు కానుండు వైద్య పట్టభద్రులు ఇతర వైద్యముల విషయము తలపెట్టుటకు వీలే లేదు. స్వదేశ పద్ధతులలో శాస్త్రీయ వైజ్ఞానిక మూల్యము కలదని వారు కలవరించనైన కలవరింపరాదు. ఇవి యెంతవరకు పనిచేయు గలవు. వీనిని పునరుద్ధరింప నగుని యను వాసన యే వారికి తగుల రాదు. మనఃపూర్వకముగా నెవ్వరే కైనను అట్టి చింతలుండనెడల వారు మొదట తమ మనస్సాక్షిని అంగజీవిధిని అమ్ముకొని గాని రిజిస్టరు గుటకు పోరాదు. ఇంతకంటెను ననర్థ దాయక మగు శాసనము ఇంతకంటెను బలవత్తరముగ విదేశ పద్ధతులను హైందవులకేలలపై రాచునట్టి శాసనము ఉండబోదు. శాసనము పెట్టునక్కడ శాసనసభలో యునాని ఆయుర్వేద వైద్యముల కిందువలన హాని కలుగ దని చేసిన యుపన్యాసము లన్నియును నేనముద్రమున నొకటి పోయినవి. పర్యవసానము పెనుభూతాకారముగ బయటపడినది. మాయుత్తమ వైద్య విశారదులకు మా స్వదేశ వైద్య పద్ధతుల పరిశీలించు నిధికారమియ్యని శాసనము మా కక్కట లేదు. మా స్వతంత్ర వైద్యుల నిరోధింప నేర్పడిన శాసనము మా కక్కట లేదు. మా ప్రజ్ఞావంతుల మనస్సాక్షిని చంపివైచుటకు కన్నబడిన శాసనము మా కక్కట లేదు. పాశ్చాత్య దేశజులు మృగప్రాయులై కడియండిన నాడు కోట్లకొలది ప్రజల సంరక్షించి పొగడ్తగాంచిన మా ప్రాచీన వైద్య పద్ధతుల

నిరూపించుటకు విషతుల్యముగ సిద్ధము చేయబడిన శాసనము మా కక్కట లేదు. ఈ మెడికల్ కౌన్సిల్ మను ఆప్తు రద్దెవను చేయబడవలయును. లేదా దీనిని స్వదేశ పద్ధతులకు దళినుము గల వైద్య శిక్షా మణులకు తదితరులకు చేరకనిరీతిని సంస్కరింప వైసను సంస్కరింపవలెను. తుదకు వైద్య విషయమున గూడ అధికారవర్గ మంత ప్రాబల్యమునుట విచారకరము. ప్రభుత్వమువా రీ విషయమున జోక్యము పుచ్చుకొనక తప్పదు. స్వవృత్తిచూత్ర సంక్షణాపేక్షులగు పాశ్చాత్య వైద్య పద్ధతివారల దారుణము నణంపకతప్పదు. గౌరవ, నరసింహయ్య గారల తీర్మానముల నాలోచించి తదనుగుణముగా ప్రవర్తించక తప్పదు. దేశమంతయు వైకల్యముగ నీ విషయమున పరిశ్రమచేయుక తప్పదు.

యుద్ధము

మునిగి పోవువానికి దొరికిన దంతము నాథారమే. గడ్డిపోచ దొరకొన నదియు తన్నేమో సారక్షించునను నాసచే దానిని గూడ శరణము నందుట యతనికి సహజము. ఇది నిరాశాజనిత మగు నానందోన, నిండు మునిగినవానికి చలిలే దందురు. అనగా నాతనికి ఏవో ఎక్కిరచ్చుటకు దొరికిన మార్గములయు నవలంబించుటే పద్ధతి యని యర్థము. ఈ రెండును నొకటి యాందోళనావరముగ చు మరెయొక్కటి తాత్కాలిక కార్యనీత్యావరముగను సరిపోవుచున్నవి. ఇక్కట్లల పడినవానికి నిరొడవస్థలును సంభవించుటలో విచారితమేమియును లేదు. కెముజరుగారి యంతటివానికి గూడ నిది తప్పలేదు. వారి బాల్కను ప్రయత్న మిట్టి పరంపరలో నిప్పటికి కడకటిది. అయిన నిట్టి ప్రయత్నములలో నెంతో ఫల ముండబోవనుట నేటివార్తల వలన స్పష్టమగుచున్నది. సర్వీయావారు నష్టపక నారతుట నిజమే. వారి రాజ్యభాగము విశేషముగా శత్రువుల వశమైందనుటయు నిజమే కాని కెముజరుగారి ప్రయత్నము మాత్రము భగ్గుము కాజూచ్చిన దనుటకు సాదేహములేదు. సర్వీయావారు ముఖ్యసానమును మిటాలిట్టాకు నొక వైపున మార్చుచున్నను మరెయొక వైపున కల్కండిలేను శత్రువులనుండి మరల స్వాధీనము చేసికొనినారు ప్రౌచివారు కుప్పులును నేను మైఖుల లోపునకు ప్రవేశించినారు. బ్రిటిషువారు తమ భాగమున ముందుకు నడుచుచున్నారు. దక్షిణ సర్వీయాలో నిరోధము చక్కగా నేర్పడ నారంభమయినది. క్రొత్తగా ప్రయత్నించిన సర్వీయా రంగమున నిట్లుండ జర్మనీకి రుష్యాలో పరాజయ మారంభమయినది. రీగాకు పడమట జర్మను వైద్యములు పారి చనుచున్నవట. రుష్యా వారు వెన్నంటి తరుచుచున్నారు. మిటాకు పది మైళ్లలోపువరకు జర్మనులు వెళుకకు నెట్టబడినారని వార్త వచ్చినది. నేడు కొంచెము. రేపు కొంచెము ఈరీతిగా పోగాలము దినదినమును వర్ధి తమగుటచేత సంతోషము కలిగినదని సామన్యముగా చదివినప్పుడెల్ల ను గోచరము కాదు. కాని నిరంతర పరిశ్రమచే యుద్ధభూమిని మిత్రమండలి వైద్యములు చేయుచుండుపని మాత్రము గణనీయముగానే యున్నది. రుష్యాలో జర్మనీ యొత్తిడిపడుట యీసందర్భమున ముఖ్యముగా గమనింపదగినది. సర్వీయా యాంగ్లేయకోణము స్వాధీనమయియుండియు గూడ జర్మనీ తుక్కి కేమాత్రము ఎక్కువ సాయము పంపలేక బల్గేరియా జర్మనీలు

రెండును ఏదో యధములేని పోరాటము నన్ని యాలో జరుపుచుండుటయు రుష్యాలో ప్రాణము ఉండితేనట్లులు యుద్ధ మొనర్చుచుండుటయు బాడ నేటిదివపు వార్తల సనుసరించి రుష్యాసేనాని జన రలు రుస్సిగారు మునుపున్న కొంతవరకైనను జర్మను సైన్యములు తొలిపోయి శీత వాతముల వాత బడి నలగిపోవుచున్నట్లు హింపవలసి యు న్నాము. అతని ననుసరించి జర్మను లిప్పుడు కటా లము కట్టలములుగ బోబడిపోవుచున్నారట ! ఇంతకాలము జరిగిన మహాసంగ్రామ యుద్ధమును గురించి చరిత్రవారలకు జర్మను చక్రవర్తి బారలు సాదిసాది చేసిన ప్రయత్నములను కనిపెట్టినవార లకు అతని యమానుషాలోచనలను విమర్శించు కొనినవారలకు ఇంత త్వరగా జర్మనీ దివాలా తీయునను నమ్మకము కలుగకపోయినను పెట్టుకొ కొని పనికి వలంతి కాగల కాలము జర్మనీకి నాడే నశించినదనియు దివాలా తీయుకాలము మాసమా సము కక్షమత్తుము దినదినము నిమేషనిమేషము జగ్గర యగుచున్నదనియుమాత్ర ముతోచకపోదు.

మగనిమొత్తి మొగసాలకెక్కుట:-

కంగడేశమునందు అప్పడప్పుడు అతిదీర్ఘగు ఫిర్యా దులు విసవచ్చుచుండును. బాల్విక్కువోరగా రొకనల్లమందు ఫాల్టింగి జరుమానుడు. అఫాల్టింగి నెట్టూలు అను కంగడేశ యుడు లెక్కల గురుస్తాగాడు. ఏకోయొక బాపతు లెక్కలో పిరియపుకుకు మాటమాట వచ్చిరందువలన అట్లు అన యుద్యోగమును మానుకొని స్వగ్రామమును మాబాధన పురమునకు బోయెను. ఇందువలన అట్లు చేయరాటి పోవు నని తలచి బాల్విక్కుగారు ఆతనిని నెట్టులనైనను కట్టి తెప్పించ నలయునని పోలీసువారిసహాయమును కోరెను. తుదకు అట్లును నెట్టులుగా పట్టుకొని కార్యాలయమునకు దీసి కొనివచ్చి, బాల్విక్కు అతనిచే బలవంతముగా బనిచేయుచు చుండెను. ఈ సహచారమును అట్లుయొక్క మిత్రుడగు యోగింద్రనాథుఖిర్జీ గారు విని, అట్లును అట్టి నిర్బంధ సేనుండి విడిపింతునని, తన కుమారులతోకూడ నల్లమందు ఫాల్టింగివోయి యతనిని ఈవరికి దీసికొని వచ్చెను. బాల్విక్కు లిగివచ్చి అట్టినులో చూచునప్పటికి అట్లును అతని స్నేహి తునితో నచటి కొలనును చాటుచుండెను. ఈమాటనువిని బాల్విక్కు వెంటనే యద్దన ముపురను ఆముఖ పాణులకు వెంటబెట్టుకొని యాకొలనును చాటెను. ముందు అట్లును తన మిత్రులతోగలసి త్వరితముగ బోవుచుండెను. వీనిని బట్టుకొనుటకు బాల్విక్కు తన సహచరులకలె ముందుగ చొచ్చుకొనిపోయి, బలాత్కారముగా అట్లును మిత్రుల ముఖ్యుండి లాగ జొచ్చెను. యోగింద్రనాథుకును, అతని కుమారుడకు ఫణిపూషణుకును బాల్విక్కునకు అడ్డపడి అట్లు ను విడిపింపజోయి ఆ దెబ్బలనుగా యోగింద్రనాథుని లాటిదెబ్బయొకటి బాల్విక్కునకు మోపు గాదగితో; ఫణిపూష ణుకుకూడ బాల్విక్కునై బడెను. ఇందున వీరి రిగురువీరకు బాల్విక్కు గా రొక యభియోగమును దీసికొని వచ్చిరి. దానిని రొక యూకోపియును మేజిస్ట్రేటు విచారణజేసి యో గేంద్రునికి రి మాసము కరిగితో, ఫణిపూషణుకు రి వారముల విడిఖమును కిక్కురు విధించెను. అట్లుగా నెవ నన్నజడ్డీ యాకితులను భవనపరచెను. రెండవ అట్టునులో కల కల్తె యాకితుల సాయము స్థానము వారు సంగతి సంగత్యముల బాగుగనగని బాల్విక్కునకు వాటిల్లి ముప్పు అతనికి ఆతనే తెచ్చిపెట్టు కొనినియు, యోగింద్ర నాథులకు తప్ప అనవసరపు మోటుతనము నుపయోగించుటయే యయియు, నీ తప్పునకు ఖముచేతితుల విసిరి పాటిగాకయు, చెప్పుచు ముద్దాయిలను రు 25 జరిమానా విధించి, “ఖజాన కాలు చవిష్వ” బాల్విక్కునకు చీకట్లతో సరిపాగా, స్నేహితుల నై జూపబడిన దౌర్జన్యమును మరలింపజూచిన యోగింద్రనాథుని కతి “అనేక శతభాండార భిన్నాని నుచుస్తకే...భాండ మూల్యంగనయాదితం” అని సంగతించు గృహముని గతియైంది.

బనగనల్లి సంస్థానము:-

మద్రాసు కార్యోద్యమ ప్రెసిడెంటు మహాసిగా రిటి కలవికనకల్లిని సందర్శింపబోయిరి. తత్సందర్శనమున ఆసంస్థాన స్థితిగతులు రెండువిషయముల వ్యక్తపడినవి. రెండునుకూడ

స్థానిక వార్తలు

నవంబరు దినపత్ర

గురువారము 14వ తేది

శ్రీలక్ష్మీదేవసుకల్పబువారి యుద్ధసాహాయ్యసభ - సా 500 గం
సంక్రమారము 19వ తేది

సెనేటుకాసు గా భామభివృద్ధి సంఘమువారి సభ - సా 500 గం
మంగళవారము 23 వ తేది

కానక నిర్మాణ సభవారి సమావేశము ... మ 11 గం
గురువారము 25 వ తేది

కాన్వేక్షను సభ సా 4-30 గం

దీపముల వేళ - నేమను కేళున సాము కాలము
6-9 గంటలకు దీపములు వెలిగింప బడును.

హైకోర్టు న్యాయవాదాభ్యాసకుల సంఘము.
కచ్చే శుక్ర వారము సాయంకాలము టి. రంగాచారి బి. ఏ
బి. యల్. గారు “అక్టిక్ల”ను గురించి ఉపన్యసించెదరు.

దేహారోగ్యమును గురించిన యువన్యాసము.-
ఈ ఉపన్యాసము ఇరివరకు తెలియబరచిన ప్రకారము కచ్చే శుక్రవారమునాడు జరుపుటకు వీలుకాదు గనుక ఈ నెల 28 వ తారీఖున జనప బడును.

సుగుణవిలాస సభ:- ఈ సభవారు కచ్చే శుక్ర వారము సాయంకాలము 7-30 గంటలకు చెన్నపురి విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో గుంటూరు కాలనెట్టుల ప్రెజ్డెంట్, బి. లక్ష్మీ కాంతం ఐదుగురుగారిచే వ్యాసుబసిన “బుద్ధిమతి” అను నాటకమును బ్రదర్శింతురు.

చెన్నపురి శ్రీలక్ష్మీ కళాశాల:- కట్టణపు బీచ్చి కోడ్డులో ఇన్స్పెక్టరు జనరలు గారి ఆఫీసుకు సమీపమున శ్రీలక్ష్మీ కళాశాలను గట్టిరి. కేపు సాయంకాలము ఈ కళాశాల యొక్క ప్రారంభోత్సవమును కీర్తి గవర్నరుగారు జరిపెదరు. ఈ కళాశాలలో రర గురు శ్రీమతి జనువునున్నాడు. వీరిలో 32 మంది ఈ కళాశాలలో చేరిన వసతి గృహములో నున్నాడు. కీర్తి వసతి గృహములో బ్యాచ్మెంట్రిలకు వేరు ఏర్పాటులతోచేయబడియున్నవి. జి. హెచ్. ప్రో. సి. వి. ఇ. గారు వీని విషయమై చాల శ్రద్ధ బూనియున్నాడు.

లావణ్య కుట్ర కేసులోని వారి
మరణ శిక్షను తగ్గించుట.
ఇండియా, కలకత్తా, ఆంగ్లో పత్రికల యాగ్రహము.
స్తేటును

ఇట్లు శిక్షలు తగ్గించుట యక్రమము. పంజాబు దొర తనమువారిని ప్రత్యేక వ్యాయస్థానమువారి కనుగొని హర్షించి ప్రభువుగారిట్లు చేసిం కేసు అట్లుగాక స్వాధికారమున నిట్లు చేసిన నాకునకుంతప్రయలుకాజాలరు. నిపాయాంతిగురాలు జరిగినప్పటికి నిట్టిరాజద్రోహ మెన్నమును తలచుపలేదు. అట్టి చో హర్షించి ప్రభువుగారు కలిపించుకొనుట యుక్తముకాదు.

ఇంగ్లీషుమనపత్రిక
ఇట్లవసరముగ కనికరముచూపుటవలన అవధానప్రార్థి బల్లము నడగింపజూచుచున్న హైందవపత్రికల మధ్యసందర్శనలు సంఘకొనవీలుగుగాని ప్రభుత్వాధికార బలక్షయమునకు కారణముగును.

కంద్రవీరుడులే యుటలే విచట ప్రత్యేక ప్రస్తావనకు పాత్రములమునది ఒకటి శ్రీమద్భక్త. మలాసీ దొరసానిగాను బరవపత్రికలోని హిందూ పహమ్మనీతు బాలికాపాతకాలను జూడబోయి. అతడు 121 బాలికలు చతువునున్నాడు. వీరి పాతకకణికసామర్థ్యముల దెలియ గోరి మలాసీ దొరసానిగా రు పక్షింపగా, బాలికలు సంతోషవర్తనయగ జూచులనిచ్చి రట. పౌరాణి శ్రీమతుకూడవిద్య గవరకుదున్నట్లు ఇదియంత యు అభివందనియు. రెండవది మలాసీగారికి నీనుబడిన విందులో హిందువులును మహమ్మదీయులును, సాయంకాలము సాయాన్యమును అందరును సమాన ఫాయారాదించుట వార గించిరిని వినుచున్నాము. మత వయవ్యములకుగా, దృష్టి దోషాది యభిమానులకు గాని సరకుగొనక, బరగానపల్లి వాస్తవ్య లిట్లు సాంఘికవిషయమునను, విద్యావిషయమునను గూడ మెప్పుచునుండుట గ్లాఘింపదగియున్నది.

కీర్తి కేసు లైన గా|| గోపాలకృష్ణ, గోక్షే:-
క్రిందటి కిరవారము సాయంకాలము చేపాకంజా విక్టోరియా వసతి గృహపు భవనములో కీర్తి కేసులైన గా|| గోపాలకృష్ణ గోక్షేగారి భాయాపటమును ప్రదర్శించి, అచ్చటికి ఆనేక వి ద్యాధులును గా|| జి. హెచ్. ప్రో. గారును యొక ఇతర పృ యులును వచ్చి యుండిరి. గా|| వ్యాసుమాత్రి అబ్దుల్ రహీం గారు భాయాపటమును బ్రదర్శించుటకు ముందు ఇట్లు జెప్పిరి. పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషనులో పనిజేయు నపుడు రెండు సంవత్సర ములు వారితో కలసి మొలసి యుండు భాగ్యము వాకుగలిగెను. నాయను భవమును బట్టిమానగా విద్యాధులకు ఆతనికిమించిన స్నేహితుడులేకు. ఏవిషయమును గురించి యోచించవలసివచ్చి నప్పటికిని భారతీయవిద్యార్థుల గురించి ప్రయత్న యోచించు చుండెడివాడు రాబోవుసంకతికారి ముదిచెడ్డలను గురించి ఆతడు నిరంతరము యోచించుచుండెను. ఏమఖ్యమైనరాజ కీయప్రశ్నను గురించి యోచించవలసి వచ్చినను, విద్యార్థివి యమును గురించి యోచించ కలసి వచ్చినను గా బోవు సంకతి వారిని మరచి యుండలేదు. అట్టిఅనుభవముతో విద్యార్థుల విషయము పాటు పడు వాయంకుట యును. నేను పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషనులో జే రుటకు యువు వారిని నేక బాధగా నెరగను. అయితే పరి చనుమైన తరువాత బుద్ధి పక్షబలాదు, గుణాతిశయముల లోను ఎంత గొప్పవాడో వెలిసిగనుటకు చాలకాలము నట్లు లేదు. మేము మా పబ్లిక్ సర్వీసుకమిషనులో జేసినపనిలో సాక్షులను క్యాసుపరీక్షజేయుట కప్పమైనది. అందులో గొప్ప వారిని క్యాసుపరీక్షజేయుట ఒకనిందైనసంగతి, నేనుక లాయలై కందు కలన ఎన్ని యో క్యా సు పరీక్ష జే సిన న ప్పటికిని గోక్షే గారు క్యాసు పరీక్ష జే సి ఒకరిమెంబడి ఒకరిని పడగొట్టుతము మాడగా బహు వివేదముగానున్నది. చచ్చించుట యందతని సామర్థ్యముంత అని చెప్పవలవిగాదు. అతడు ఏవిషయమునుగురించియైనను వాదించినపుడు అందుకుబాదించుటకు చాలకష్టసాధ్య మైనదని అన్ని విషయములును ఆతనికి బాధగ తెలియును, మరియు ఆతనిబుద్ధి చాలనూత్నమైంది అతనికాలమునకు అతడే బుధా గ్రేసరుడు. “వార్ల మెంటు సభ్యులలో అతనికి సమానమైన తార్కికులెవరునులేరు” అని లార్డుకర్జునుగారు జెప్పియున్నాడు ఇది అతిశయోక్తి గాదు. అతడు రాజకీయవిషయమై తర్కించు డము మాత్రమేగాక అవియే అతనికి ఉనికిపట్టాయెను. మరియు ఆతడు తనకేర్తి దేశముగొనకును జరుగకొరకును వియోగిం చెను. అతని స్వాధికారావీర్యదేశభక్తి రాబోవు సంతకులవారు ఒకగొప్పచూరదర్శిగా నుండుకొనిన చాలవారుండును గోక్షే గారి జీవితకాలములో చేసినకార్యములలో హిందూదేశసేవక సంఘమును స్థాపించుటయే మహత్తరమైనదనివారు పూనాలో చనిపోవుసమయములో నే వచ్చుటలేదు. అయితే వారు ఇంగ్లాండులో బాధపడుచుండునపుడు వారిలోనూడ ను. టి) వారి అంత్యము సమీపించినదని ఆనేయు అతనిని గాని అట్టి స ధ యములో గూడ అట్లు. “హిందూదేశ సేవక సంఘము” వికసనే నాటి యుండెడివాడెన్ని బాధలు పడుచు నుండిప్పటికిని ఆతని బుద్ధి నిర్మలముగానుండెను. ఎన్ని బాధలు పడుచుండినప్పటికిని సర్వము కరుణముకు వచ్చి చచ్చులలో తర్కించుట మాత్రము. ఆ తే గాక ఆతడు ఎవరినైన కలిసి కొనినప్పడు తాను భారతదేశముకడ చేతు వలసిన మేమును గురించి మాట్లాడునే గాని తనకుగురించి గాని తన దేశమును గురించి గాని మాట్లాడెను. విద్యార్థుల సరవతి గృహముల లండంటిటను గోక్షే గారి భాయా ప టముల బ్రదర్శించిన చాల వారుండును పృథులుగూ ఎర రయినను వారి చరిత్రమును వ్యాములకు బ్రదర్శించెదరు గాక. ఈ సందర్భమున కీర్తి కేసులయిన సర్. ఫిగోడెనా మెహదాగాని అకాలమరణమును మరచిపోజాలరు. వారు గోక్షేగారికి ముఖ్యస్నేహితులును సమకాలికులును ప్రతినిధులు మునంతురు వారు మెహదాగారిపలకు పుచ్చుకొనుచుండిరి. వీరిద్దరును చుపోయినందువల్ల భారతదేశముకు గలిగిన నష్ట ము యంత అంతయే చెప్ప వలవిగాదు. “ఈజీవితకాలముందు ఆ తయే చాల ము ఖ్యము. ఎన్ని కష్టములు అడ్డు పడిన ప్పటికిని ని రా శ తే సీ కొ వ నూడదు” అని గోక్షేగారు చెప్పి యున్నాడు. “మరియు విద్యార్థుల వారి మున్నును ఆకతో నింపుకొని దేశముగొనకు పాముపడవలె నని కూడ జెప్పి యున్నాడు. అని ఉపన్యాసమును” ముగించిరి తరువాత విద్యార్థులు గా|| వ్యాసుమాత్రి అబ్దుల్ రహీం సాహేబుగారికి వందనము లాచరించి వాటిచర్యలు ముగించిరి

బరోపా మహా సంగ్రామము

జర్జనుల దళాన దుశ్శీలత - అమెరికావారి యాగ్రహము.

ఇటలీ (హా) నరు, యుద్ధవృత్తి బలైరియారేవువై ఫిరంగులను గాల్పుట.

రష్యా వారు జర్జనులను మిటానుకు తఱుముట.

బల్గేరియావారి నోడించుట - తిన్నతస్థానమున స్వాధీనపరచుకొనుట.

ఇంగ్లాండు

మధ్యధరాసముద్రమున శత్రువుల జలాంతర్గాములు
 లండను నవంబరు ౧౪:- మధ్యధరాసముద్రపు తూర్పు భాగమున శత్రుజలాంతర్గాములు మధ్య కాళ్యాణము జగవు చేస్తున్నదనియు అమలమున మా ముద్దవాణిజ్య నౌకలకు కొంత యాభియం కలుగుచున్నదనియు లోకమునకు వెల్లడియైన కహస్యమే అవ్యుత్తరకహన అది ఆధికమగుప్రయత్నమున కలిగింపలేదు. జలాంతర్గాములకు సరఫరాను సులువు స్థానముల కన్నిటి కనుగొని వాటిని కాళిన మొనర్చిన మూలమున అది సంపదించు ప్రశ్న మిటీవల చాలమట్టుకు తరువపడింది. ఇది ఒకప్పుడుండిన కృత్యమునూర్చి పూర్వమునుభోగ్యమూతు తెలియలేదుగాని అప్పుడప్పుడుజరుగుచుండిన వివరములకొన్ని చూడవచ్చును ఇట్టిరమాచార మిటీవల నొక ప్రయోగితుని కలన మాకు తెలియవచ్చినది. బొర్నొల్స్ అనునొకనిండ సామాను నేతబడి అది తెలివాలను విడిచెను. ఈ నౌకలో ౨౫౦ మంది ప్రయోగితులు కలరు. వారిలో నుల్లమునున్నవారి స్థానమునూడ చుండిరి. నౌక శరీరముల మారంభించిన ఒకటి రెండు దినముల వెనుక దానికి కనుచు పు మేకను కొన్ని పడవలు గోచరించెను. మొదట స్త్రీవలలూరి వారు వానిని జలాంతర్గాములను కొనిరి. కాని వానిని నమూనీకవి ఒకవలలూతు మాయము పడవ లైయుంటువారు గాంచిరి. ఈపడవలనిండ జనముండెను. వీరిని బొర్నొల్స్ నౌకలో వెక్కిరించిరి. వీరి సంఖ్య 82 ము తాము కొన్ని గంటలక్రింద జలాంతర్గామిచే ముంచితేతుబడిన నెయిలరు ప్రీపు అను నౌకలోని నావికుల మాయము తా మానొకను విడుచుటకు 10 నిమిషముల గడు వొసంగబడితి మాయము ఈ నావికులు తెలియ లేవరి

చర్చిలుగారి ప్రసంగము.

లండను నవంబరు 15:- పార్లమెంటు ప్రజలసభలో నేడు విశ్లేషణచేయుగాన ప్రసంగింతు రని తెలియుచున్నది చర్చిలుగారు నాటివామ నిమ్మటవలన డెప్యూప్రభువుగాన ముద్రితమున చేతుల కరకాళము కలుగు నని డెయిలీ కాని కలు ప్రతీక వ్రాసింది

మెగ్గలీను కథాశాల

లండను నవంబరు 15:- మెగ్గలీను కథాశాలలో నుచాధ్యాపకవదికి ఏ సి తెన్నుకగాన వియమింపబడిరి.

కహస్య

జర్జనుల పకటనము

లండను నవంబరు ౧౫:- ఆంప్రర్లాం-పరిశీలము మొత్తమునూడ ముప్పునొందలేదు. కోవెల్ నుండి సార్వీకి బోవునయోమాగ్గమున కుత్తరమున కుమ్మవా రాష్ట్రీయా వారి కొత్తిడి కలుగజేయుచున్నార. కొయెవెల్, గాలా విట్టిలకర్ల నున్న నైస్యులమిద సర్వీయవారు పడిరి కాని తీతముగ పోరినను వారిని తుకకకు గొట్టితిమని జర్జనులు ప్రకటించిరి.

రస్కిహింద్ బర్గుల ద్వంద్వ యుద్ధము

జర్జనులు దస్కియుండుట.

లండను నవంబరు ౧౫:- రస్కిహింద్ బర్గులనకు ను జరుగుచున్న ద్వంద్వ యుద్ధము మిక్కిలియుత్సాహకరము. చాలకాలము తేనుభూములందు పట్టుదలతోబోరి రుమ్మవారు సరస్సులప్రాంతములనున్న కొండభూములనుండి బయలు వెదలి రని వెల్లెగ్రామునండి రైతులదెప్పుచున్నాడు. కొలదికాలములో రస్కి శత్రువులవైకుతునని యుద్ధనిపుణులయభిప్రాయము.

అను. జర్జనులు మిటాను పదిమయ్యేదూరమువరకు వెనుకకుగొట్టబడిరి. మందుకొట్టుటలను ఫోటీచేసిరి. కహస్య వారి కొట్టులగమువారు ఫెర్వమునను బలమున జర్జనులను మించిరి. ఇరువారులవారికి ఫిరంగులనుసమానమునుటవలన రస్కిగారు కావ్యనిర్వహణ మొనర్చుకలుగు రని నమ్మకము ఫిరంగిలండ్లను జపానువారు సకాలమున సానుభవముచేసారు. వారున్న నెట్టుప్రతినిధిలో జనరలురస్కిగా రిట్లు చెప్పిరి. జర్జనులవారిపుడు పటాలములకు పటాలములు తమంతతాము లొంగిపోవుచున్నార. ఇయ్యది శుభసూచకము. వారు బడలియున్నారని తెలియుచున్నది. పూర్వముంత ఫెర్వమున్నటుల వారు గనుపించుట లేదు. ఇది విశ్వయవిషయములకారి కల్పితము కావు.

సర్వీయా

ఫ్రెంచివారు శత్రుకంఠకముల బుట్టుకొనుట
 లండను నవంబరు 14:- సహానికా-టెటోవోను నకపరచుకొనుటచే కాళ్యాణికు కనుచుండలి వ్యవస్థ సర్వీయావారికి శుభ ప్రయోగాక తప్పదు. కావ్యయాకు వెలుపలియొద్దన ఫ్రెంచి వారికి బల్గేరియావారికిని జరిగిన పోరాటమునందు సికోవో, క్రుసెనికా, కిసెవో యుగ గ్రాములను బల్గేరియావారి మాను గృహమును, నెం 85. రు, నెం 516 రు గల మెట్టలను ఫ్రెంచి వారు పట్టుకొనిరి. గురువారమునాటి పకలంతయు పోరాటము జరిగెను. ఇందుములమున సరిహద్దులవైపునున్న శిఖరముల మిదను గాగ్రిడ్ పోక్రికోవోలకులను బోవు నయోమార్గము నకు నరించియున్న ప్రశ్న కేళమునను ఫ్రెంచి వారు తమ స్థానములను స్థాపించుకొనిరి. వీరు కుమ్మర యన కేళుమైక్లలో నున్నార. బల్గేరియావారు గొప్పనైస్యులను చేర్చి ఒకేముత్తముగ వైబడసాగిరికా వారు ఫ్రెంచి ఫిరంగులదాడి కొంగ్రులాలకపోయిరి- వారు ముందుకువచ్చుట నిలచెను- విశేషనష్టమును బొంది వెనుకకు బోయిరి- ఫ్రెంచివారి స్థానములచెంత వారెంతమందియో మాకులైపడి యుండిరి- దక్షిణమున కలూడోవోప్రాంతమునను ఫ్రెంచి వారు జయము గాంచిరి- ఇచ్చట ఫ్రెంచివారిఫిరంగులధాటికి తాళజాలక శత్రువులు కండకము విడిచిబోయిరి- ఈసేనా యుభయన బల్గేరియావారిపటాలములు ముప్పది కయ్యమొనర్చుచుండియును లేనినది- ఇందులన ఫ్రెంచివారివిజయ ప్రామాణ్యము తెలియగలదు- ఫ్రెంచివాంకిష్టముస్పష్టము- ఫ్రెంచి వారిలో మాకులైనవారు గాయములపడినవారిలో పదిమందకు- విశోపారజ్వరంగములందలి ఫలితములకు నిధిలియున కెంతయు తారతమ్యము గలదు- గాయములు విశేషముగ తుపాకి వేలులచే దగిలెను.

బ్రిటీషువారు ముందుకు బోవుట.

బ్రిటీషువారికి నూతనబలగములు వచ్చుచున్నవి. వారు ముందుకు బోవుచు తమప్రాంత దేశములనుండి బల్గేరియావారిని దణుచుచున్నార.

సర్వీయానా రొకగ్రామమును బట్టుట.

లండను నవంబరు ౧౪:- సహానికా శుక్రవారమునాడు బల్గేరియావారి రెండుపటాలములను సర్వీయా వారిక పటాలమునా నోడించి టెటోవాయను గ్రామమున ఒక ఫిరంగిని సానుగిరి నకపరచుకొనిరి- టెటోవాకు కల్కండె రెక్ అనియుచేరు.

ఇటలీ

ఇటాలియావారి వైమానిక దాడులు.

లండను నవంబరు ౧౫:- కోము వైజ్ఞానికములను గొరిడయా కీకాళ్యమున నున్న పర్వతములందు నిటాలియావారు ముందుకు బోవుచున్నార- కాకోఫీతభూములందు డిల్లా ప్రాంతికోర్ల నున్న బలిశుములకు కండకములను బట్టితిమి- ఇచ్చట మన వైమానికులు జయప్రదముగ శత్రువులవై బడిరి. శత్రువిమానములను దతిమితిమని ప్రకటించబడినది.

ఇటాలియావారు డెడెగాన్ మిద

ఫిరంగుల బాణచేయుట.
 లండను, నవంబరు 15:- సహానికా-టెటోవోను ఇటాలియావారి యుద్ధపుటోడ డెడెగాన్ మిద ఫిరంగుల బ్రయోగించి విశేషనష్టమును కలుగజేసెను. బాల్కను యుద్ధమున నిటాలియావారు కాళ్యాణరణము గాంచుట కిదియే ప్రథమము అని సహానికానుండి మాటికాకు తంజివచ్చెను.

ఆస్ట్రీలియా

ఆస్ట్రీలియాలోనిగోధుములు ఇంగ్లాండులో ఏకగ్రామములు.

లండను నవంబరు ౧౫:- మెగ్గలీను- విశ్లేరియా, న్యూసౌతు కేల్లు. దక్షిణాస్ట్రీలియా వర్షియఆస్ట్రీలియా మున్నగు నాస్ట్రీలియా ఖ శమునదలి దేశములలో పండిన గోధుముల పంట నాయాదేశముల దొరకెనమునా రైతుల యొద్ద కొని ఆపకతును ఇంగ్లాండునకు పంపుటకును ఇంగ్లాండులో హాకమియను గలయు జరలు ఏదెంటును సంఘముగ నేర్పడి ఆపకతు నమ్మించుటకు ఏర్పాటు జరిగినది. ఆస్ట్రీలియానుండి గారికోరక ప్రకారము ౧౪ స్త్రీములను నాకాదళాధికారులు తుపిరి మురికొన్నిటిని నూడ పంపుట కేర్పాటు చేసిరి విశ్లేరియా న్యూసౌతుకేల్లు దక్షిణ ఆస్ట్రీలియా బాంకులవా రేకమై సామ్య సద్దుబాటు చేయుట కంగీకరించిరి.

కెనడ

కెనడాలో సైనికులను చేర్చుట.
 లండను నవంబరు ౧౫:- కెనడాలో సైనికులను చేర్చుట నిరంతరాయముగ సాగుచున్నది. హోప్టునూపురు జనరలు కాస్ట్రీయకు గారు సైన్యమున చేరెదని తెలిపిరి. యూరోపు దేశమునకు పంపుటకు పటాలముల నేర్పరచెదమని ౧౨ గురు పార్లమెంటు సభ్యులు విన్నవించిరి. దొరకెనమునా రంతుల కంగీకరించి రని ఒటానానుండి తంతివా ప్రవచ్చినది.

అమెరికా

స్వీగోవస్తాను మరణము.
 లండను నవంబరు 15:- వాషింగ్టను అను నుప్రసిద్ధుడగు స్వీగోవస్తాను గాయములనున మృతిచెందెను

ధిల్లీ

రాజప్రతినిధికి వచ్చినవార్త.
 ధిల్లీ నవంబరు ౧౫:- శ్రీ రాజప్రతినిధి గారికి ౧3 తేదీని స్టేటు సెక్రటరీగా రిదగునవార్త నందిరి. సర్వీయాలో ముఖ్యమంత్రి మాన్యుగలిగిట్లు తెలుపబడలేదు. సర్వీయావారి నైస్యుమికకు శుభవస్థితిగో నున్నదనియు వారు క్రియముగ పశ్చిమమున తేరుచున్నారనియు లోకమునదలి సర్వీయా రాను బాసమువారు దెప్పుచున్నార. కీగా జిల్లాలో జర్జనులును రుమ్మవారు పశ్చిమమునకు గొట్టుచున్నార. కీగాకు ౨ మైళ్లు పడమటనున్న గాగ నెమెంకు పడమటిభాగమున రుమ్మవారు ముందుకుబోయిరి. ఈ ప్రాంతములన్న కెమ్మెగన్ ఆంటింగులవారు పనుకొకంకు దిగియు నిరంతరము పోరి నకపరచుకొనిరి. జర్జనులకు కెక్కున నష్టముకలిగెను. కీగాకు ఆగ్నేయమున నున్న అవ్యుహార్ మిక జర్జనులును పదిన్నా తీత్రముగ బడికా రుమ్మవారు వారిని వెనుకకు గొట్టిరి. డ్వీక్ నుక్రప్రాంతములందు రుమ్మవారు కొంచెముముందుకు బోయిరి. బల్గీయులలోను ఇతరప్రదేశములను ఫిరంగియుద్ధములు జరిగినవి ఫ్రెంచివారు దెప్పుచున్నార. ఎరుగు కోదైవోలాలో నిటాలియా వారు నిర్వహ్యముగ శత్రువులవై బడుచున్నార. కాకోఫీతభూములను మధ్యవిహంజోలో ప్రజాప్రాంతము నను తిర్గిరాటము జరిగెను శ్రీ గాజుగారి స్థానే శ్రీరాడి గారు గార్వాల్ రైఫిల్సు 89వ పటాలములలోని రానాబోమింగునకు నైరిక పతకమున, వైట్లు నురైఫిల్సు 87వ పటాలములలో నురైదారు మేజరు అగోలాభానునకు ఆర్డరు ఆఫ్ బ్రిటీషు ఇండియా బిరుదావలియును నైరిక పతకమును, కేల్లు రాకొమను పటాలములందలి నురైదారుని యామరుల్లాభానునకు ఇండియన్ డిస్టింగ్విష్టు పతకమును ఒసంగిరి.

కర్మాచారములను విడిచి వేసి చూస్తాను. ఇట్టి కర్మాచారము లిక్కడ నున్నవోనో తెలియజేయగల వారము క్రింద వ్రేసి చూపు. 1679 నలవది యుద్ధపరికరముల ముత్తె లాహుతి జ్వలించి నాలుగు దినము క్రిందల వాక్కుచ్చి.

వృత్తాంతములు

కృష్ణుడు బుద్ధివంతుడు: — ఇది వేదములకావనము ప్రకారము నిజము. ఇందులో ముగ్గురు నిర్మాణకాలేను.

ఒక కేసు:—పండిత రాఘవదత్త చౌదరిగారి మీద
"జేశ్వరికా సంపాద:డల లాలాదీనవాసు గారు కేసు చేసిరి.

కలఃత్రానా దంబరః—కాదను తేన మామ్యులకు
కారవలిపదంబు సోపలకు (శ్రీ) బాగాళా గర్భకుగః

కలకత్తా 7-11-15 వేది ఒక ద్వారా జనపురుగు.

మహాత్మాగాడి స్తుతి విన్నాము:- ఈనల ౧౯౯౩ తేదీ
సాయంత్రం ౬:౩౦ బొంబాయిలో పాఠశాల వద్ద జరిగిన ప్రేక్షకు
లూ॥ సర్ జే.ఎస్.ఎస్. జీవితాన్ని గూర్చి వ్యాఖ్య చేసిన
సామెతలను గూర్చి జరిగిన ప్రేక్షకుల తీర్మానంపై

బొంబాయి పురపాలక సంఘము:— మేహతా గారు
చనిపోవుటవలన పురపాలక సంఘమున నొక సభ్యుడు కొరత
వచ్చెను. దాక్షిన్ బాగాభాయ్ యన్ కట్రర్, దాజీ ఆబ్జిఫ్టే,
గార్జి సభ్యత్వము కొరకు ప్రయత్నింపఁచుచున్నారు.

చంబారుడును: — బిచ్చు హరిసింగు గారు తమ భార్యతో పాడ ఈ నెల 12 వ తే.ని చంబారుంటి బయలు దేరుచి తిరిగి వచ్చినారు. కాశ్మీరు మా రాజా గారు అవ్వపక రామాలకు: పరగాణు చీగు నిలులేడు.

బొంబాయి క్రానికలు పత్రిక:— సర్ ఫిరోజీషా మెహతాగారి ప్రయత్న ఫలితముగ నీయాంగ్లదేశ పత్రిక బొంబాయిలో చేర్చురుపబడెను న నాంకజమానముగ “1893-క సం॥ము సర్ ఫిరోజీషా మెహతాగారిచేతన చేర్పఁబడినది” అని ముఖ పత్రమునందు క్రానికలు పత్రికాధిపతులు చేర్చిరి.

నర చార్లకు బెయిలీ గారికి విందు:—ఈ వారము నాకు జరిగిన నీవిలాసపునువారి వింకాన ౧౨ నుడు కలెక్టరులును చాలవంది మేజిస్ట్రేటులు జడ్జిలు మున్నగు సదస్యములును వచ్చిరి. ఈ నెల ౧౪ క తేదీ చాకిత్రాను క్లబ్బు వారు మరి యొక విందు చేసిరి

మోసముచేసిన నాశ్వాత్ముక:— వావురాష్ట్రమును అన్వేషించు నూపరింటెండెంటు గాంగ్మెయిద్దరు 2500 ము ప్రుప్పు కొని పారిపోయిన ఆర్థుల అన్వేషించు నాశ్వాత్ముకమును గుఱవల

14 వ కేంద్రం కొలంబోలో పట్టుకొని కలకత్తాకు తీసికొని
వచ్చిరి. జిల్లా మేజస్ట్రేటు గారు బామినిమీద విడుదలచేసిరి.

గాయపడినట్లెవ్వరినైనా కనిపెట్టినట్లయితే— మనీదాఖరివీధి అలా
జకర్లొద్దనట్లు ఆ ఉపేంద్రనాథ్ ఛట్టర్జీ గారికి గాయము
తగిలింది. ఎవరు చేతయిందను మడికాయనందను రెండుగుండు
దెబ్బలు తగిలినవి ఇంతకాలము వీరు రయ్యవ్యకాలిలో నుండి
ప్రస్తుతము వీరి గాయములు రెంపాదిగమన్నది వీరి ఆకుప్రతిని
విమవరమ్మనది ఆశ్చర్యమైనది

ఆనంతపురము మండల సభ: -నవంబరు 20-21 శేషిల
ను కలిగి. మండలసభ జరిగెను. కొచ్చి దివానుగానుండి
నెన్నగు ప్రముఖుని: నెనులి పట్టాభిరామాచార్యుగా గద్యక్షకు
వహించెదను. సాంఘిక సభకు మదనపల్లి వాస్తవ్యులగు గిరిరా
వు గారును ద్విష్ణుజ్ఞాన సభకు చిత్తూరు దివాను లగు నరసింహ
య్య గారును అధ్యక్షతన వహించును.

బాహుళ్యము, — బంధువుల తామసాధ
యింకను తగ్గలేదు. కొంతమంది సహాయములను మేజ
స్ట్రీటు గా శిథిలములుగా తామసాధముని ఎవ్వరకు ఇత
రకు మృతినొందలేదు రామకృష్ణమిషనువారు రిస్కలముల
తామసాధానారక కాగ్యాలను పుల నేర్పరచి. వీటిని
880 గ్రామములకు పాఠశాలములు కలుగుచున్నవి.

ఫిరంగి నాక:—ఈ సం 7 వ తేదీ ఈనాక ముంచివేసు
బడింది. ఈస్టియరు బొంబాయి జిల్లాకు పుష్ప రాక గాక
చేయుచుండెను. ఇది త్వరలో బొంబాయికివచ్చి మరల
౧౮-౧౯-౧౯ న బొంబాయికి వరుసకు పుష్పగింపుబడియుం
డెను. ఈనాక మెరిట్టి ఇటాలిన్ కంపెనీవారిది. ఆల్ఫ్రెడ్
డ్రీయానుకు గ్రీసులోని పొయిస్సు పురు నుంచి ప్రయాణములో
నీనాక ముంచబడింది

కూలివానిని చూపించును గురించి జుల్కానా:—
 కరాచీలో రైల్వే యాన్వేయరు డబ్బూజీ జే. కన్నీ అను
 వక్తకు తనయొద్ద పని చేయుచున్న కూలివానిని తన్నిగండున
 వా కూలివాడు చూచేయెను. చుపరలెను నుద్దేశముతో
 తన్నులేదనియు చుద్దాయు యానవడనియు యూరేషియన్
 నినియు వ్యాయవాది విన్నవించగా జడ్జిగారు గిరియాపాయి
 లను జుల్కానా వేసిరి.

మానసి కులగు రావులహద్దగు విషవీధియు ఘోర
 గారు — వీరు మధ్యపరగజాతి బీరావరాష్ట్రీయ కాన్య కన్య
 సభాధ్యక్షులు. ఆదివారమునాడు నాగపూరునకు విచ్చేసిరి
 రైలు ప్రేమచుకద్ద ఆహ్వాన సంఘమువారు వీరికి స్వాగత మొసగిరి.
 ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు శౌ॥ సర్. జి. యమ్. చిట్నవిన్
 గారు వీరి పుష్పమాలాలంకృతుల జేసిరి. పుష్పముగూని ప్రము
 ఖులు వెక్కొండు ప్రేమచుకు విచ్చేసిరిని నాగపూరునందీ యీ
 నెల ౧౯ క జేరిన తంతివార పంపబడిన.

బిస్నెస్లో తొమ్మిది అంశాలు, సంబంధములందలి
 బిస్నెస్లో గతనామకందలి గూఢము మామయిం దెక్కువ
 మంది బిస్నెస్ మెన్లు బోయి వీరికి కలకలముంది బిస్నెస్
 వాడులు బిస్నెస్ మెన్లు మొత్తము 1914-15 సంవత్సర
 మయొక్క బిస్నెస్ భూమిపనుల వివరములను బ్రకటింపబడినది.
 ఈ నాలుగు సంవత్సరములకు విశేషమును నడుపుతూ
 గతములు లేవు. బిస్నెస్లో నీ భాగములం దా హాసపదార్థ
 ములు విశేషమున్నవి. అంశాలందు కరువు పనులు సారంబిం
 దుటవలనను ఎక్కువ. యప్పుడు మృతవలనను మొత్తము తగ్గును

సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగ నియామకములు - సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగులను నియమించిన గెజిట్టులోను సంచుక్త రాష్ట్రములు, పంజాబు, శివప్రకరణాచల పరిమితి, బంగాళము అస్సాములతో ముగించుట, బాబుయికి గెజిట్టు చెప్పి పురిరాజధానికి రెగ్యులర్, బీకరు ఒక స్థానము రెగ్యులర్ బర్మాకు 4గుల సేర్పాటు చేయుటది - జి-ఎన్-బాజిసాయి గారు ఆఖరు పరీక్షలో ప్రథమ స్థానములకు కరించు తెంతము తప్పి కరణముగ నున్నది - కడచిన వారు సుసం||లో 5 గెజిట్టు లీస్థానము భారతీయులకే ఉచ్చివరి. బాజిసాయి గారు కొరతముగా చేతనమునుపొంది చీర సంచుక్త రాష్ట్రములో ప్రసిద్ధిపొంది సబు జడ్జి గారి ప్రక్రియ బాజీసాయి, కరవాస గారు తప్పకక్కిన బాంతీయులను వారివారి రాజధానులకు నియమించలేదు.

మహారాష్ట్రులను నైష్యమున జేర్చుట:—మహారాష్ట్రులను దక్కను మహమ్మదీయులను నైష్యమున చేర్చుటకై చిత్రలేఖవాప్రదర్శకులు సుపయోగించుటకుగూర్చి వివరము లిదివరకే దెల్పుతిమి ఎంతమందిచేరినవియు తెలుపనవలెకాకము కలిగెను. యుద్ధస్థానంభయముండియు మహారాష్ట్రులటాలలు ౫౫౦౦౦ మంది చేరిరి. ఇప్పుడు నెలకు సగటున ౩౦౦ మంది జేరుచున్నారు. బొంబాయి నగరవాసులు నెలకు ౪౦ వంతున జేరుచున్నారు. గత్తుగిరి, కొలాలా, నవంతరాడీలూ కొంఘనీయులను సతారాకొల్లపురుషులను దక్కనీయులను జేర్చుకొనబడుచున్నారు. మహారాష్ట్రులకన్న సిండియాలోనుంచియోధులు లేరని యుద్ధమున తేలికది. బొంబాయిరాష్ట్రములో వారలు యుద్ధమున నతిసాహసకార్యముల జేయుట కలన బొంబాయివారు గర్వపడదగును.

మానవ హంశిక కార్యము:—రైయిత్వ వాసులనున్న
తజ్జోదీప వాని వైబడి గొట్టి పైవాభేదక మొనరింప న్నుతి
నొందుటలన దలిల్వాలి, జె. నెన్నియనువానిమీద హిట్టికాని
దోషములి హంతకార్య చేకూర్చుటము గావించి వానిని
వైబడి గొట్టు:పుట వా:నిచంపు నుద్దేశ్యము ఉద్దాయకి లేని
కారణమునను హిట్టడైన వారికి వెదక చూచునదియు
యేమిటము దెల్పుచుగిలినను నిది చిహ్నియననియు వైద్యులు
సాక్ష్యవిచ్చుటచేతను వైసేరమును కొట్టికొనియును మార్చిరి.
లాంఛనలను నెరిగించేవానిని బిజువులు కెన్ని తజ్జోదీపవాని
కాజ్ఞాపించెను. తజ్జోదీప నిం కరించెను. తను జె. డా. వాడనని
యు లాంతను వానిని బిచ్చుట తింపనిగాదనియు నాతడు కానక
ముజెప్పెను. కెన్ని గారి కింపవలన చికాకుగలిగి తజ్జోదీపని
గొట్టెను ఉద్దాయూసేరము నొప్పికానెను. న్యాయకర్త యా
గిరి జుజుల్వాని నిధించిరి

భావనగర సంస్థానము దివాను గారు పరిచయములు:—
సర్ ప్రభుకృతక గట్టాణి గానద్యోగమును మానకొనుటకు భావ
నగరమహారాజావారినుమతించిరి. వీరుదివానుగ చాలకాలము
నుండి యుద్యోగము చేసినందున మానమునకు రూ 1200 బ
వేతనమునిచ్చించిరి. సర్ ప్రభుకృతక గారెచ్చటనుండు నదియు
తేలలేకు ప్రస్తుతమునవారు డిశంబరు నెలలో బొంబాయికి
బోయి క్యాంప్ గేనునుజూచి విభవరహిత కాశికీబోవుము. శ్రీ
రాజ పరిధి గారు హైందవదేశస్థి ద్వారయ పునాదిరస్థానము
గావించుతిరి కన్పించుచును. గత కృతవారము వాటికాత్రి
శ్రీవైసాయి గారు మృగయాదిహారమునకు భరతప్రము
నకు బోయి నిన్నటి మొదలుముగిసెను మరలివచ్చిరి. నిన్నటి
సాయం కాలమునకు గొండ్ల సర్ లాస్సెలులు గారును సాంద్యోక్త
దొరసాని గారును, సర్ బాలంటీక్ ఛిరోగారును శ్రీరము
సరాయి గారి బసతునచ్చిరి. వీరు శ్రీరముసరాయి గారి యతిధు
లగ నుండురు.

అభివృద్ధి కార్యములు :—బొంబాయిలో
వైసంఘసమావేశము జరుపుటకు ఏర్పాటులు త్వరితగతిన
కొనసాగింపబడుచున్నది. బొంబాయిలో
సమావేశము జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినది బొంబాయిలోని
మహమ్మదీయులు ముఃతూర్కిగ సమావేశమందు రని సంఘము
వారి కాశకలుగుటవల్ల అయితే బొంబాయిలో వారు సన్నా
నింపబడిరి. సభ జనుక్రమముగ నిర్వహింపబడునను ఆశతో వా
రున్నాడు సంఘమువారు ఏర్పాటు లానర్హులైనందుల
వందనము, నిశ్చయింపబడి కార్యక్రమమున కంగీకరింపని
మహమ్మదీయులక్రమముగ దానింగీకరింపజేయుచుండెనను
ప్రసంగమున న్యూస్ పేపర్ (సమీక్షి) బొంబాయిలోనున్న
ముఖ్యులుగు ఉర్దూగి (సంఘమునకు సంబంధించిన) ఒకడు
చెప్పెను. శుక్రవారమునాడు టాకెనమాటల హాటలులో
వడినవాస్తవము గారొకసభకు జరిగిరి. కార్యవిధానముం దీనిభ
లో పరిష్కరింపబడినది తెలియజేయుచున్నది. గౌ. జనా
గారు సంఘమునకు కొందరు యువకులనుహాయమును సమకూ
ర్చిరి. ఈ యువకులు అధిక శ్రద్ధతో పనిచేయుచున్నారు. సభకు
పంజాయికుండి ను ఉత్తరహిందూస్తానమునుండియు వెళ్లం
ద్రు మహాసముల దురుజేయుదును.

ప్రాధానము గెడెను గారి ప్రదర్శనము :—ఈనెల 15వ
తేదీ సార్వజనుకముగా నీచర్యము జరిగినది. కలకత్తా నగ
రాధికర్షక సంఘమున ప్రధానయంత్రీకాధికారియగు ఏ.
మోస్టెర్ గారు పురనిర్మాణమున నగరాధికృతియందును కాల
క్రమమున జరిగిన మార్పులనుగూర్చి నడిచిరి యూరోపు ఆమె
రికాదేశములలోని కెడెపట్టణముల నుండిరి రాజమార్గములు, క
డములు, గుర్రములు, బురుజులు, తోటలు, మున్నగువానిపట్టణములు
చూపబడినవి కలకత్తా నగరమున కలిగింపబడు మార్పులనుగూర్చి
ఉద్ధాగములను సేవించియు పీఠులను విస్తరింపజేసియు జన
రాక్కటమును తగ్గించెదమనియు నదిగునెర్పాటుజరుపబడని
కారణముననే జనరాక్కటము మిక్కిలముగ నున్నట్లు
కనబడుచున్నది ను ఆయన నడిచి దొరతనము వా
రికి మార్పును చూచియును పంచుడిని ప్లాటలను చూపిరి.
పిమ్మట ప్రాధేయ గెడెను గారు లండను నగరమున మొదటి
నుండియు నేటివరకు కలిగిన మార్పులను వివరించి పిమ్మట
వారినుండియు. కాపీలను. లిఖ్యములు. బర్తింకములు.
హెంబర్డు మున్నగు పట్టణములను గూర్చి చెప్పిరి. చివ్విల్ల
లకు తగినంత పరిశుభ్రతను చేపట్టిన దేహ పరిశ్రమయును కలు
గుటకే బేదనుపయోగము చాల నేన నేర్పరచిరి నుడిచిరి.
ఈనెల ౧౮వ తేదీ కార్మికేత ప్రభువుగారు ప్రదర్శనమును
చాగ్గించెదర.

న్యూస్ పేపర్ దొంపాని ఫిర్యాదు :—న్యూస్ పేపర్ దొంపాని
కత్తును నాచునాని ఆయనగారు ఈనెల ౧౧వ తేదీన
నబ్బయిన్ స్పెక్టరునుచాచార్ గారి మ్రోక ఫిర్యాదునుడివిజలో
నే జప్తుకొని కోర్టులో బాధ్యులచేసిరి. పోలీసువారు ఫిర్యా
దిని ౨౪-౧౧-౧౫ తేదీన ఆరెస్టు చేసిరి. ఫిర్యాది కలు జెను
లలో నన్ను ప్రభు ౨౪-౧౧-౧౫ తేదీన ముద్దయ ఆమె కడకు
విచ్చి ఆమెవై బాధలు కాబడిన కేసును గూర్చి ముచ్చటించి
కొంత ప్రాత్యహమును ఆలోచన యావముగ విచారించి
ఆమెకడ కార్మికము లేదైన నున్న యెడల వాని
నితన కిమ్మని అడిగెను. ఆట్లు నర్చిన యెడ
ఫిర్యాదివై నేరముమోపబడకుండ చేయుదనని ఆమె కారకు
వాగ్దానముచెప్పెను. అందుచే, పోలీసుల కింకనల మేర కెరె
ప్రొసేసె వుత్తరమున్న కరకు ముద్దయకొంగుల నడిచిరి ఫిర్యాది
తనకుమార్తె కొనవీటినివాసి ముద్దయకొచ్చెను. ఫిర్యాది కుమార్తె
కుమార్తె వైవిధ్యంపబడిన ఆవాసి ఒకపోకొంటును వాసి
యిచ్చెను, ఫిర్యాది కుమార్తెకుండి ముద్దయ వైవేర్కొంటుంది
కాకతమున తీసికొనెను. న్యాయ ప్రకారము అన్న ప్రత్యయము
ముద్దయ మేజప్తేటుగారికి వింతలమును అందుకు ముగ
ముద్దయ ఒకపోకొంటును ముద్దయ మేజప్తేటుగారికివంపి
లేఖనపంపుట మునివేసెను. చాలాశ్రమించిన పిదపలవల్
గ్రెగార్ల కుటుంబ లేఖమార్గము-11-19-15 తేదీనొద్దకు గాని
రాబడెను. కుమార్తె కాలేయమున కొద్దువారావముననే అడి
గిరి. ముద్దయ నడిచి ముచ్చిరి కరకును కోర్టులో బాధ్యు చేయు
దనని లవల్ గారు తెలియజేసిరి. ఇప్పుటి పరిణామలలోగా
రా కరకును బాధ్యు చేయబారెరి. ఆ కరకు, ఉత్తరమును
ఫిర్యాదివై విచారించిన నేరములో ఫిర్యాది కనకులగు
సాక్ష్యము నొసరును. ఫిర్యాదివై నులువున నేరస్థాపన మొ
నర్పటవై ఆ కరకు కోర్టులోకి లేదకడకుండా దాచబడుచున్న
ది లేదా వానిని దగ్ధమొచ్చి యుండవలెను. ఇంతేగాక ఉ

త్తరములో కొన్ని దిద్దుబాట్లు మున్నగునవి జరుపబడినవి. కొ
న్ని నుఖ్యులగు వా క్యములు కొట్టి వేయ బ డె ను.
మరి కొన్నింటివై సి రా పో య బ డె ను. ఫి ర్యా ది ఈ
ఉత్తరమును తనకు మార్చె చే తి కి మ్మ స రి కి ఇ ట్టి
దిద్దుబాట్లముత్తరమునలేవు. ఫిర్యాదికమార్తె వాటిని ఉద్దయ
కిమ్మరికిగూడ వానిలొ సిరా ఉద్దయ గాని తునుపువైబడిన
వాక్యములుగాని లేవు ఈకరకు ఉత్తరములగూర్చి డివిజను
మేజప్తేటు గారియెడలగూడ కొంతదర్శనమిచ్చెనది. అప్పుడు
కరకునుగూర్చి ముద్దయ చెప్పిన అంశలు లొక వానితో నొకటి
పొందియుండలేదు. ముద్దయ ౧౮౬, ౨౦౪, ౪౨౦ నెక్వకు
క్రింద చెప్పబడిన నేరము లొనర్చినట్లు స్పష్టమగుచున్నది. డివి
జను మేజప్తేటు గారుకూడ ఒకసాక్షి అయ్యున్నాడు గాన
యీకేసును వేరొక సమర్థులగు మేజప్తేటు గారిచే విచారింప
బడుటకనజ్జ వడబడినది. న్యాయమేదొరసాని ఫిర్యాదును మేజ
ప్తేటు గారు బాధ్యు చేసికొని, కేసును వేరొక మేజప్తేటు గా
రికి విచారణనిమిత్తమై మార్పుటచయమై జిల్లా మేజప్తేటు
గారికి వ్రాయుచునది డివిజన్ మేజప్తేటు గారిని.

లాహారు కుట్ర కేసు.

వైకేసు విచారణము ఈనెల ౧౧వ తేదీన మరల
సాగింపబడెను. సాక్షి ఆక్రాసునింగు వాజ్మాలము ముగి
సెను. రాజకైము కులగు భాంతీయవైవిధ్యముల నిరు
వురను బాద్దడగు కిమ్మనింగును కుట్రవాన్ అంతమొందింప
సమకట్టిరి సాక్షి చెప్పెను, ముద్దయ మునింగుయొక్క పెను
కట్టివుత్తరమును, తిరుగుబాటు ఉద్దయములకు ఆశకు సాక్షి
కొకరుచివరికి సాక్షి కొద్దువారికి నివేదించెను. ఈవివరణ
మున ఆక్రాసునింగు వెకటిసాక్షు ను తెలియపరచిన అంశ
ముల ధృవపరచెను. సింగపూరులో కాల్యుడకములలో కట్టి
వల సుప్రాప్తమైన గలభావ తానే కాదువరని మునింగు
చెప్పకొనెనది ఆక్రాసునింగు తెలియపరచెను. గజ్జపుస్వారికి
పనికిరావందున యితరు పూరుమునుండి పంపివేయబడెను.

కామిపత్నిలో ఆక్రాసునింగిట్లనెక. పర్యాపివద్ద
పోలీసువారి సమక్షమున వాజ్మాల మొనగిరి. ఇదిబల
వంతమువై నొసగునది వాజ్మాలము కాను. నన్ను పోలీసు
వారు కాయమునుటలేదు. నేను స్వతంత్రుడనైయున్నాను.
రాజద్రోహకరములగు సంభాషణలకు లాగోనంగు ఉజగ
కసింగుతో జువెనుగాని నాతో జరుపలేదు. నేనొంటరిగ
గూర్చుంటిని. నేనెన్నోతోను ఈవిషయమునుగూర్చి ముచ్చ
టింపలేదు వారిసంభాషణమునకు నేనొంటరి పరపయితిని.

మునింగు, మహారాజ్ సింగు సుబ్బన్ సింగు అను ముద్ద
యము ముచ్చున కేసువిచారణ ప్రారంభమైన అనంతరమున
కొంతకాలమున పట్టుబడిరి. వెనుకటి సాక్షులు తెలియజేసిన
అంశములమున వెల్లడింప వలసినదని పీఠకోరగ, ఆసాక్ష్య
ములన్నియు పీఠముగిరికి చదివి వినిపింపబడెను.

కాకితుల కేసు

ఈ నెల ౧౧వ తేదీన విచారణ జరిగింది. రవీంద్ర
నాథ సన్యాసుమీద కేసు రుజువుకాలేదనియు ఫిర్యాదిల
సాక్ష్యపుపేర్లు ముందుగా తెలుపవలెననియు ముద్దయాల
న్యాసువాది మునింగునామ గారు విన్నవించి ఒకదినము
వ్యధిగా పేర్లు తెలుపబడు నని మేజప్తేటు గారు చెప్పిరి.
ఫిర్యాదిలు సాక్షుల వాచితాకు బాధలుచేసిరి. ఫిర్యా
దావు గారు పోలీసువారి యధీక వైసపును నిర్బంధవాస
మునుండి యకుతి వడకుమండ వెడలిపోయినందుకు మార్త
మే కేసుచేయబడునని దొరతనము వారి ఆసిద్ధింట్లు ఏజెంట్లు
గారు చెప్పిరి. ఆ ఆగ్రావు గారు న్యాసువాది బాధిష్టు గారి
శంకుగారు విన్నవించిరి. ఇంకేమో దొరతనము వారు యత్తర
పులు వచ్చువరకును ముద్దయాల లందరిమీదకు కేసు తీసివేయ
బడినది.

అత్రువర విభూతిభూవణుని కానుపత్తి జరిగినది
నన్ను కొత్తాయువు పోలీసు నూపర్మెంటునుపట్టుకొనిరి. పిమ్మట
నన్ను ఢిల్లీ కమిషనరు గారు ఎరుటకు తీసుకొని వెళ్లిరి నన్ను
చుట కొందరు పోలీసి. ఢిల్లీలో ఇరవైవేళ్లకు జనరలుగారు
చెరసాట వచ్చినపుడు నిజము చెప్పెదనని నేనే మనవిచేసితిని.
యవజనసంఘమును నీతిసాక్షులలో భగవద్దీత పూర్తిగా
బోధించెదను. కోకా యువనకుమారు కృష్ణ సుధుముకు చేరిన
వాడు పోలీసు వారు రసనిచూకొరకు దేశమందంతటను వెదకు
చున్నారని నే నెరుగుదును. నే నెప్పుడును కాకితో నాయు
కుడనుగా నుండలేదు. నాతో ప్రియనాథుడుండెను
మా యనుమతిలేకుండ బాబురాయ ఎవరికి బాంబుల నియ

తేను. డక్కాలో నీ వి డి వారివలన విడువబడి. బాబురాయ
మరల వచ్చినట్లుట నేను సాక్ష్యమిచ్చెద నని చెప్పినందున
నన్ను తీసుంచిరి యతడు చెప్పెను. నేను క్లబ్బులో చేరు
నది రవీంద్రుడు యవజనసంఘ సభ్యుడుగా నుండెను.
బంగాలీలో నాతకాల విద్యార్థులే మొదట విద్యార్థుల
సంయోగ సంఘము నేర్పరచిరి. గాని ఆపేరు మారిపోయినది.
స్వకే కలనరము కలిగినపుడు యవజనసంఘ మేర్పడినది.
నేను క్లబ్బులో చేరినపుడు రాజకీయముల
యందు మాత్రమే శ్రద్ధ బుచ్చుకొనుచుంటిని.
ఒకయవప్రతిక ప్రకటింప బడుచుండెను దానికి సభ్యులు వ్యా
సములకు వ్యాసిదేవారు రసనిచూ దివబునుపువును పోలీసు
వారు క్లబ్బును బోధించి కొన్ని ప్రతిపక్ష కొన్ని తెక్కలపుస్త
కములను తీసికొనిపోయిరి. కోకా వైసునిబడెను మాలో కొంద
రుతలదిరి వారతనిపక్షమున చేరిరి నాకుగూడ కోకాయం
దభిమారుడుండెను.

వెగో నామీద విచారణముల దాడి.

లండను నవంబరు ౧౧:— వెగో నామీద ఆస్త్రియా
వారు బాంబులకు నేనుటచే ఇబ్బతిదేశమంతయు నాగ్రహ
గ్రస్తమైయున్నది. పోవు గారికి చాల సంతాపము కలిగినది. వివ
రములకు తెలుపుదని వెగో నా ఆస్త్రి బిషపు గారికి వ్రాసిరి.
డెడ గాని ముట్టిడి.

పిమాటియును యద్ద నాక డెడి గాని మీద నొకగంట
నేపు ఫిరుగులకు కార్తెను. రైలుస్టేషను తగుల బెట్ట
బడినది ౮౦ రైలు తొట్టియు ధ్వంసమైనది. తీరమునకున్న ఫి
రంగులగూడ నిరుపయోగములగుచేయబడినవి శత్రుజలార
గ్గామి రెండుసార్లును ప్రాసరుకు లూర్యుతోతోకొట్టెటకు ప్రి
యత్నించినది. ప్రాసరుతోపిమ్మట కొని జలారగ్గామివై ఫిరంగు
లను కార్చినది. జలారగ్గామి ముగిసోలేదో తెలియదు. అట
నుండి పిమాటులూసిన సహాని కాకువెళ్ళినది. ఇదిఇబ్బతి వారి
కూసరు.

అమెరికాలో జర్మనులకుట్ర.

లండను, నవంబరు ౧౧:—న్యూయార్కు—జర్మనులు
అమెరికాలో నడవనిగ చేయుచున్న కుట్రలవలనను దురాగ
తములవలనను అమెరికా ప్రజలకాగ్రహము హెచ్చుచున్నది.
అమెరికా దొరతనము వారికి లిఖితములు దొరకినవి న్యూయార్
కులోనున్న ఆస్త్రియా ప్రధానరాయబారియు జర్మ
ను రాయబారికొంటు బెసను స్ట్రాపు గారును ఆలోచించి
యిచ్చుచున్న యత్తరపుల ప్రకారము అమెరికాలోనున్న
ఆస్త్రియా జర్మనీరాయబారు లండను నీరురాగతములను జరి
గించుచున్నారని వెనుక సానుప్రాసిస్కోలో ఆస్త్రియా
రాయబారిగా నుండిన డాక్టరు గారు గోరకు గారు తెలిసిరి.
అమెరికాలో జర్మను ఆస్త్రియా రాయబారును ప్రత్యేకముగ
నొకసేన నేర్పరచినదియు వారిని జర్మనీకి పంపుటకు ఆంగ్ల
నా కా ద శ కు భ్యం త ర ము గ నుండు
ట చే నా రా య బా రు లు వారి ని ట్టి
దురాగతకార్యములయందు సుయోగించుచున్నారనియును యాధి
వర్తమానము అమెరికాదొరతనమువారికి తెలిసినది. ఈరీతిగా
దేశమున మహాద్రోహము జరుగుచుండగ దొరతనమువారు ఈ
రకమాచుచుంటు కూడదు. ఇట్టి దురాగతములకు మూలమగు
ఆస్త్రియా రాయబారికి విరుదములకు గూడ నిర్మిరి. మహా
సముద్రమున హత్య లపరిమితముగ జరుగుచున్నవి. కాగితముల
చెరువేకాని క్రూర్యనివారణ సాధన మునుపకులేదని బ్రిటాన్య
నప్రతిక వ్రాసినది.

స్వేయూవారు తీవ్రముగ నెరిరించుట

లండను, నవంబరు 15:— ఆమెస్టరుడం— జనరలు
కోయిలెను జనరలు గల్లొ విట్ జి గారి సేనలు
స్వేయూవారితో తీవ్రముగ పోరుసాపురకును స్వేయూ
వారు విచ్చుమొగ్గుకాలేదని జర్మనులు ప్రకటించిరి.

మహామహిమ పాధ్యాయు బ్రహ్మ శ్రీ
కొక్కొండ వెంకటరత్నకవి విరచిత గ్రంథములు
కొద్దిప్రతులు గలవు. వలయువారికింది విలాస
మునకు వ్రాసికొనవలెను.

1 చిత్తేశ్వరీయము	౨౦-౦-౦
2 కొక్కొండ మాహాత్మ్యము	౦-౧౨-౦
3 సింహాచల యాత్ర	౦-౪-౦
4 వోదావరి వర్ణనము	౦-౪-౦
5 నియోగి దీక్షితచరిత్రము	౦-౮-౦
6 నరకాసురవిజయ వాగ్గయోగము	౦-౮-౦
పోస్తుఖ్యులు ప్రత్యేకము	
కొక్కొండ కుమారనరసింహం,	
కాబుమహేంద్రవరము.	

THE GREAT WAR.

German Incendiarism : American Indignation.

BULGARIAN PORT BOMBARDED BY ITALIAN CRUISER.

Russian Offensive: Germans Driven Back.

BULGARIANS DEFEATED: COMMANDING POSITION CAPTURED.

[Reuter's Agency.]

GREAT BRITAIN.

Mr. Churchill to Make a Personal Statement.

LONDON, November 15.
Mr. Winston Churchill is expected to make a personal statement in the House of Commons to-day. The "Daily Chronicle" says there is some likelihood of his retirement paving the way for Lord Derby to enter the Cabinet.

The Master of Magdalene.

LONDON, November 15.
Mr. A. C. Benson has been appointed master of Magdalene.

Obituary.

LONDON, November 15.
The death of Lord Seafield is announced.

SERBIA.

Serbiens Recapture a Village.

LONDON, November 14.
SALONIKA. Serbians, one battalion strong, defeated two battalions of the Bulgarians on Friday, and retook Tetovo, otherwise known as Kalkandelen, capturing a gun and a quantity of stores.

Obstinate Serbian Resistance.

A German Admission.

AMSTERDAM, November 15.
A German "communiqué" admits that the Armies of Generals Koevess and Gallowitz had to deal with Serbian attacks, which were only repulsed after obstinate fighting.

ITALY.

Progress of the Italians.

Successful Aeroplane Raids.

LONDON, November 15.
ROME.—The Italians are progressing in the Plezzo basin and on the heights north east of Gorizia. A communiqué says:—We stormed strong entrenchments at Dillafrachie on the Carso Plateau where a squadron of aeroplanes made most successful raids. The enemy aeroplanes were driven off.

The Air Raid on Verona.

The Pope Deeply Affected.

LONDON, November 15.
Great indignation is felt throughout Italy at the Austrian attack on Verona. His Holiness the Pope is deeply affected, and has ordered details to be obtained from the Archbishop of Verona.

RUSSIA.

German Deterioration.

'Facts not Illusions.'

LONDON, November 15.
A great duel between Russky and Hindenburg is of absorbing interest and importance. Reuter telegraphs from Petrograd that the Russians, after long and arduous fighting in the marshes, have now emerged from the lake delles, and military experts anticipate a speedy development of Russky's aggressive. Meanwhile the Germans have been driven back to within ten miles of Mitau, evacuating depots of munitions. The Russian infantry has again completely outclassed the German, both in stamina and morale. Now that artillery conditions are equalised great confidence is felt in General Russky.

Japan has been rendering opportune aid in the matter of shells.

General Russky, in an interview with the "Bourse Gazette" said:—"The Germans now surrender readily in companies and battalions which is an ominous sign that they are worn out by privations and cold. They show no signs of former confidence. These are facts, not illusions."

BULGARIA.

Bulgarian Port Bombarded by Italian Cruiser.

LONDON, November 15.
PARIS.—A telegram to the "Matin" from Salonika states that the Italian Cruiser "Piemonte" has bombarded Dedeagatch, doing great damage. This is Italy's first participation in the Balkan Campaign.

LATER.—The bombardment of Dedeagatch by the "Piemonte" lasted for an hour. The railway station was set on fire, and 80 wagons were destroyed. The coast Batteries also were silenced. An enemy submarine twice attempted to torpedo the cruiser, which, by clever manoeuvring, avoided the torpedoes, and opened fire on the submarine. It is not known whether the latter was sunk. The "Piemonte" left for Salonika when the bombardment was over.

Important French Successes.

Bulgarians Unable to Withstand Artillery.

LONDON, November 14.
SALONIKA.—The recapture of Tetovo is bound to influence the position in the Kacvanik Pass in favour of the Serbians.

Fighting between the French and Bulgarians on the left bank of the Carnaya, which ended in the capture by the French of the villages of Sirkovo, Krusevica and Cicevo, a Bulgarian blockhouse and heights 350 and 516 lasted all day on Thursday. It has given the French a position along the crests close to the frontier and parallel to the railway between Gradosko and Krivolak and brought them within seven miles of Kuprulu. The Bulgarians opened operations by attacking in considerable force, but they were unable to withstand the tornado of the French artillery. Their advance was cut short, and they were finally repulsed with heavy losses, leaving large numbers of dead in front of the French lines.

The French gained another success towards the south in the Valandovo region, where the Bulgarians abandoned several trenches as a result of the French artillery fire. It is estimated that altogether thirty Bulgarian battalions were actually engaged on this front. This gives the measure of the French success. The French losses were slight. The small proportion of French killed to wounded is in remarkable contrast to the experience on the European battlefields being only ten per cent. The wounds are mostly caused by rifle fire.

British Forces Advancing.

The British who continue to receive reinforcements are also advancing and clearing the country of the Bulgarians in their sector.

AUSTRALIA.

The Wheat of Australia.

Arrangements to Sell it in England.

LONDON, November 15.
MELBOURNE.—A scheme is being discussed by which Victoria, New South Wales, South Australia, Western Australia, and the Commonwealth Governments will finance and handle the harvest of the four States. Government suggests that a London Board consisting of the High Commissioner and Agents-General shall supervise the marketing of wheat. In response to an appeal from the Federal Premier the Admiralty has released fourteen steamers and taken steps to provide as many as possible. The Associated Banks of Victoria, New South Wales, and South Australia have agreed to co-operate.

CANADA.

Unabated Recruiting in Canada.

LONDON, November 15.
A telegram from Ottawa says that recruiting continues unabated in Canada. Mr. Casgrain, Postmaster General, has volunteered for military service and over a dozen members of Parliament have offered to raise battalions for overseas service. These offers have been accepted.

UNITED STATES.

GERMAN INTRIGUE IN AMERICA.

Austrian Officials Implicated.

Great Public Indignation.

NEW YORK, November 15.
The feeling excited by the long series of plots and outrages traceable to widespread German propaganda is becoming acute. The authorities possess documentary evidence the statements of Dr. Goricar, formerly Austrian Consul in San Francisco, who is of Slavie origin, that the Austrian Consulates in the United States are working under the direction of the Consul General in New York and Count Bernstorff (the German Ambassador) and are centres for fomenting strikes and other vicious activities.

Registered for Arson and Wrecking.

Confirmation has been obtained from other sources of the existence of an American alien army organised by German and Austrian Consul officials, and composed of Reservists whom the British Navy prevented from going to Germany, and who are duly registered for the work of arson, bombing and shipwrecking.

TELEGRAMS.

Strong Press Criticism.

The "Tribune" strongly animadverts on the inertia of the Government, while there have been burning and explosions throughout the country, and the Austrian Ambassador, the captain of this edition, is decorated as a reward for his infamy. There has been murder after murder on the high seas, but the last has provoked only literary experiments and excursions.

Death of Negro Boxer Washington.

LONDON, November 15.
The noted Negro Boxer Washington has died of wounds.

GERMANY.

A German Communiqué.

"Positions Generally Unchanged."

LONDON, November 15.
AMSTERDAM. A German communiqué says that the positions are generally unchanged, but the Russians are pressing the Austrians north of the Kovel-Sarny railway. The communiqué also admits that the armies of Koevess and Gallowitz had to deal with Serbian attacks which were only repulsed after obstinate fighting.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

DELHI.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, November 15.
The following telegram, dated the 15th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

No important change is reported from Serbia. The Serbian Legation at Rome declared that the condition of the Serbian army is still favourable, and concentration westward is proceeding regularly.

The Russians continue to press back the Germans in the Riga District and have advanced west of Raggasem, 21 miles west of Riga. After 11 days of almost uninterrupted fighting they captured Kemmern and Anting in the same region. The Germans suffered heavy loss. The Russians also repulsed ten fierce attacks on Uxhull, 13 miles south east of Riga. The Russians made slight progress in the Dvinsk region.

The French report particularly violent artillery duels in Belgium and other parts.

The Italians offensive in Upper Cordevola continues without interruption. On the Piava zone in middle Italy there was fierce fighting and also on the Carso Plateau.

The Queen, acting for His Majesty, conferred decorations on Rana Jodha Singh, 39th Garwal Rifles Military Cross; Sudar Major Arora Khan, 37th Wode's Rifles Order of British India and Military Cross; and on Subdar Niamataha Khan 1st Prince of Wales Own Sappers and Miners the Indian Distinguished Service Medal.

Delhi News.

DELHI, November 15.
H. E. the Viceroy left Delhi on the night of Friday last on a shooting trip to Bharatpur, from where he returned yesterday morning.

The Hon'ble Sir Lancelot and Lady Sanderson and Sir Valentine Chirol arrived at Viceroy Lodge yesterday evening as guests of H. E. the Viceroy.

CALCUTTA.

Town Planning Lectures of Pro. Geddes.

A Very Interesting Discourse.

CALCUTTA, November 15.
A private view of the Exhibition of town planning was held to-day in the Calcutta Town Hall when Professor Geddes, expert town planner and Mr. A. Shawsbree, Chief Engineer to the Improvement Trust explained the various stages of evolution of town planning and city-improvement. There were numerous sketches of roads and buildings, photographs of houses and boulevards and avenues and promenades in the famous cities of Europe and America. Mr. Shawsbree explained the work undertaken by the Calcutta Improvement Trust, how the City was going to be remodelled, how the congestion was proposed to be removed by opening out parks and widening up roads. In the course of explanation he said that taking the census of last ten years he found that congestion and overcrowding were due more to lack of organisation than anything else. He also showed plans of proposals which were sent up to the Government for sanction.

Professor Geddes next explained town planning, its art and development in Europe. Beginning from London the mother of cities and metropolis of the world, he showed the various stages of development of its city and suburb from Middle Ages up to the present time. He next dwelt with Paris, Berlin, Washington, Liverpool, Birmingham, Hamburg and other cities. In the course of explanation Professor Geddes said that one of the principal ideas of General Baden Powell in starting Boy Scouts Movement was to give the children as much fresh air and exercise as possible.

Referring to planning of docks, deep water dock, canals, & etc., he said that no one had exhibited such local ignorance as Lord Devonport, Chairman of the London City Improvement Trust as to the necessity of docks and their planning.

His explanations were properly illustrated and lasted several hours.

The Exhibition will be formally opened by Lord Carmichael on the 18th instant.

TELEGRAMS.

A European Arrested for Cheating.

CALCUTTA, November 15.
Arthur Orphan an Englishman who was arrested the other day at Colombo in connection with alleged charge of cheating the Assistant Superintendent of Howrah Station in respect of Rs. 250 was brought to Calcutta yesterday. He was placed before the District Magistrate, Howrah and was ordered to be released on giving two sureties of Rs. 500 each and personal recognisance of Rs. 3,000.

The Krishnagar Dacoity Case.

CALCUTTA, November 15.
It is not yet known whether the Krishnagar dacoity case will be tried under the Defence of India Act or under Criminal Procedure code.

A Highway Robbery.

CALCUTTA, November 16.
A daring highway robbery was committed yesterday in Serampore when two rich merchants carrying with them about Rs. 15,000 were waylaid and robbed when returning home from Calcutta. Serampore is a few miles from Howrah on the E. I. Ry. The noise brought some villagers on the scene when robbers left the victims and decamped with Rs. 5,000. The men were severely assaulted when resisting the robbers. The police are making vigorous enquiry, but no clue has yet been found.

Clemency to Lahore Conspirators.

Calcutta Anglo Indian Papers' Wrath.

CALCUTTA, November 16.
Anglo-Indian papers have devoted lengthy articles this morning in strongly criticising the Viceroy's action in commuting the death sentence passed on the accused in the Lahore conspiracy case. The "Statesman" says:—The ground on which Lord Hardinge's intervention in the Punjab conspiracy must be condemned as mischievous is that he seems to have ignored the views of the local tribunal and of the Punjab Government. If it can be shown that the members of the special tribunal and the Lieutenant-Governor were consulted and their advice followed Lord Hardinge must be exempted from criticism, but if, as all circumstances appear to indicate, he has stultified the deliberate judgment of the special tribunal and set his own opinion above that of the responsible ruler of the Punjab he cannot be acquitted of an arbitrary and very perilous interference with the action of those called upon to cope with the gravest crisis in Indian history since the Great Mutiny.

The "Englishman."

The "Englishman" says "This unnecessary display of clemency, with, of course, the applause of that section of the Indian press which sought to minimise the offences of which the conspirators were found guilty, but it can only confirm the impression that the hand of the Government has lost its strength and that it is only necessary to whine long enough and loud enough to get any concession."

BOMBAY.

To Commemorate the Memory of Sir P. M. Mehta.

A Preliminary Meeting.

BOMBAY, November 15.
At a preliminary meeting of the leading citizens held this evening with the Hon. Sir Jamsetji Jeejeebhoy (Sheriff) in the chair to consider what steps should be taken to perpetuate the memory of the late Sir P. M. Mehta it was resolved to call a public meeting as soon as possible. An influential and representative committee was appointed for the purpose.

Mehta's Memory.

BOMBAY, November 15.
In view of Sir Pherozesha Mehta's long ambition to establish a first class daily newspaper in Bombay and in view of his successfully founding the "Bombay Chronicle" the conductors of the "Chronicle" have perpetuated Mehta's memory by adding in the title page "Founded by Sir Pherozesha Mehta in 1913" from to-day.

Progress of Education.

In the Bombay Presidency.

BOMBAY, November 15.
The report of the Director of Public Instruction on the progress of education in the Bombay Presidency for 1914-15 and Government resolution thereon just issued show there were only 13,494 institutions with 7,89,709 pupils this year against the previous year's total of 17,914 institutions with 10,29,017 pupils. But taking for the Presidency excluding the Native States there was an actual increase of 1,479 pupils while there was a decrease of 252 institutions. The Director has submitted to the Government schemes for the Women's College in Bombay, Sanskrit College at Poona, and Arts College for Karnatik. But owing to the war consideration has been postponed. In spite of the war considerable advance was made in improving and extending primary schools. An interesting development in connection with girls education was the holding of a course of instruction in physical training for the benefit of teachers in the Bombay Girls Schools. Considerable sums were spent on special objects connected with girls primary education. Opinion seems to be divided as to the medium of instruction in educating Mahomedans and nothing definite has been done. In spite of it the number of schools for the education of Mahomedans has somewhat increased.

A Bank Ordered to be Wound Up.

BOMBAY, November 16.
At the Bombay High Court Justice Macleod has passed orders in respect of a petition presented by the National

TELEGRAMS.

and Finance Banking Corporation to wind up the Pioneer Bank Ltd. and appointed Mr. Shapurjee B. Billimoria official liquidator.

Details About the "Firenze".

BOMBAY, November 31.
With reference to the sinking of the "Firenze" on November 7th enquiry at the Italian Consulate shows the steamer was running between Bombay and Genava usually. It was to arrive in Bombay shortly and leave on the 14th December. It belonged to the Marittima Italiano and at the time of torpedoing it was flying between Alexandria and Piores (Greece).

Recruiting Among Maharatta and Deccani Mussalmans.

BOMBAY, November 15.
Particulars have already been telegraphed of the employment of artistic posters for recruiting purposes among the Maharatta and Deccani Mussalmans. Some interesting statistics of the recruiting are now available. Since the war began some 5,000 recruits have come in for the Maharatta regiment, which is about four and half times the normal rate, and the monthly average is now 300. Bombay city contributes about 40 a month. The recruiting grounds are (Konkanis) Ratnagiri, Kolaba and Savantvadi and (for Deccanis) Satara and Kolhapur. The war has abundantly proved that there are no better fighting men in India than the Maharattas, and Bombay will always be proud of the admirable conduct of the men in the field recruited from this Presidency.

The Dewan of Bhavnagar.

BOMBAY, November 15.
The Maharaja of Bhavnagar has allowed Sir Prabhakhar Pattai to retire from the State's service and, in view of his long and highly meritorious services as Dewan, has sanctioned a special pension of Rs. 1,200 per month. Sir Prabhakhar's movements are not quite certain, but according to the present programme, he will visit Bombay in December and may attend the Congress as a spectator, and he intends to visit Benares next February when H. E. the Viceroy lays the foundation stone of the Hindu University.

The Moslem League.

Work Progressing Satisfactorily.

BOMBAY, November 15.
It is understood that the work for the holding of the session of the Moslem League is progressing satisfactorily. Even though it was voted to hold the session at Bombay, the organisers were not very hopeful of the attitude of Bombay Moslems. However, they had a good reception and they hope that the session will be very successful. Interviewing an important official of the League now in Bombay, the News Bureau representative was told that the officials of the League are busy making arrangements and are slowly succeeding in bringing round some of those opposed to the programme. The organisers hope to enlist more sympathy soon. Mr. Wazir Hassan has called for an informal conference on Friday at the Taj Mahal Hotel, and it is understood that a line of action will be settled. The Hon'ble Mr. Jinnah has enlisted the sympathy of a band of young men in the cause, who are turning out good work. It is understood that the Punjab opposition to the session was an accident of voting. Out of 25 members only 5 voted, three against and two for. So the Punjab will be fairly represented in the session. There will be a very good attendance from Upper India.

Separation of Judicial and Executive Functions in a State.

BOMBAY, November 16.
The latest Administration Report of the State of Savanur bears the evidence of remarkable success of the experiment of the separation of the executive and judicial functions. The Report states that the result of the new arrangement is a great convenience to the people as suits can be disposed of more promptly than before. Not only people appreciate this notable departure but the officials also.

Editor Offers Apology.

Case Withdrawn.

BOMBAY, November 16.
Mr. Frank Oliveira, third Presidency Magistrate, today disposed of a case in which Antenor Vianelli, partner of Veysitti & Co., Restauranters charged Mr. C. S. Menon, Mr. Longino D' Mell and Mr. A. H. Brewin editor, printer and publisher respectively of the week paper "Briton" with defamation. The complainant alleged that the accused in the issue of "Briton" of 29th October had published a letter signed "Visited" having some defamatory reference to his restaurant. When the case came up to-day for hearing the accused tendered an apology regretting the incident and undertook to publish an apology in the next issue of the "Briton." The complainant on this undertaking withdrew the case.

BEHAR.

Distress in Orissa.

DELHI, November 15.
Emigration of the poorer classes in Angul and Sambalpur increased during the closing months of last year, and the Orissa land revenue report for 1914-15, which is now published, states, however, that the pressure was somewhat relieved by the remunerative nature of the employment found in Calcutta by the emigrants. It adds that there is no reason to apprehend any general distress in the current year, as there are reserves of food stocks in this part of Orissa. The granting of taccavi loans and the starting of relief works in Angul have also tended appreciably to relieve the situation.

TELEGRAMS.

Dinners to Sir Charles Bayley.

MADRAS, November 15.
The Senior Civil Service Dinner given to Sir Charles Bayley on Saturday night was attended by Messrs. Levinge, Vincent, Macpherson, Hammond, Couland, Dundas, Coutts, Walsh, Lyall, Adams, Gait and others. There were twelve collectors from various districts besides Magistrates, judges and other officials. In fact almost all the senior members of the Civil Service of this Province were present. There was another dinner on the 14th given by the Bankipore Club.

PUNJAB.

Commutation of Sentences.

Received with Satisfaction.

LAHORE, November 15.
A Press Communique announcing the decision of the Governor-General in Council to commute the sentences of death passed on sixteen of the men in the Lahore conspiracy case to transportation for life has been received here with general satisfaction. Commenting on it the "Lifeline" says "Commutation may be cordially welcomed as presaging the reform urged by humanitarians."

The Lahore Conspiracy Case.

Approvers' Evidence.

LAHORE, November 15.
In the Lahore Conspiracy Case witness Achhar Singh, ex-sowar, concluded his statement to-day wherein he deposed to the proposal of the conspirators to kill two loyal Indian military officers and the spy Kirpal Singh and described the past career and further revolutionary plans of the accused Hari Singh as the latter had himself told the witness. In this respect Achhar Singh corroborated the evidence of the previous witnesses adding that Hari Singh took to himself the credit for the recent riot of the infantry regiment at Singapore. He himself was discharged from his regiment for bad riding. Cross-examined by Sheikh Miran Daxna witness stated that he first made his statement to the Police at Jatogh. The statement was a voluntary one. He was free and not under police surveillance. In reply to Mr. Mukand Lal Puri he said Thakar Singh talked sedition to Ujagar Singh and not to witness. The latter was sitting close by but he did not tell any one of this nor did he object to conversation. Three of the accused (Hari Singh, Maharaja Singh and Surjan Singh) it will be remembered were arrested and placed in dock after the hearing of the case commenced. The court at their request therefore ordered the whole of the evidence tendered previous to the men being put in dock to be read out to the three accused. This was done.

An Editor Files Complaint Against Another Editor.

LAHORE, November 13.
Lala Dina Nath, Editor, "Desu" has filed a complaint under Section 500 I. P. C. against Pandit Ramohaj Dutt Chaudhuri in the Court of the District Magistrate, Lahore.

A Money Lender Done to Death.

LAHORE, November 15.
An old man living in Miani district Shabore was found done to death in his Charpoy two or three days after Diwali. It appears that the deceased had certain sum of money which he used to lend on mortgage of ornaments. He used to bury the balance in hand and ornaments under the ground floor of his house under his charpoy on which he used to sleep. The criminal or criminals after strangling the old man to death made good their escape with money and ornaments. The murderers are still at large. Police investigation is proceeding.

CENTRAL PROVINCES

The C. P. Conference.

Proceedings Begun.

NAGPUR, November 16.
The fourth Central Provinces Conference commenced its sessions this afternoon. The Hon'ble Rai Bahadur Bishnu Dutt Shakul was formally proposed President by Dr. H. S. Gour.

Sir G. Chitnavis's Welcome Address.

The Hon'ble Sir Gangadhar Chitnavis as Chairman of the Reception Committee, after welcoming the delegates referred to the sad accident to His Majesty the King-Emperor, hoping speedy recovery and to the irreparable losses sustained by the deaths of Mr. Gokhale, Sir Henry Cotton and Sir Pherozesha Mehta.

Referring to the prevailing war Sir Gangadhar emphasised that the preservation of the British Empire was the one paramount topic that ought to occupy their exclusive attention. So profound was the popular desire for participating in the war that individual citizens in the provinces had volunteered the services of even their only sons to go to the front. Their greatest disappointment was that Indian manhood was not employed to the extent wanted.

India in the words of Lord Hardinge expected that she might be regarded as a true friend and not merely as a trusty dependent. Avoidance of controversial topics did not constitute abandonment of our political ideals. Everywhere in official utterances there was evidence of a changed outlook, Mr. Montague's reference to the changed angle of vision, and Mr. Chamberlain's advice to the Indian Civil Service recruits and lastly the memorable advice the Viceroy gave to the men of the Indian services at the United Services Club Dinner. He wound up by expressing the confidence in Mr. Asquith's prophecy that the Allies are going to carry out the righteous cause to a triumphant issue.

The President after referring to the suspension of the provincial political activities congratulated the delegates on their renewed zeal. After referring to the losses sustained by the death of prominent public men he dealt at length on how India was getting ripe for a fuller measure of self-Government. He also dealt with almost all the

TELEGRAMS.

important provincial questions now engaging the public attention, particularly the University and Revenue Bills, Village Panchayats and creating a Chief Court.

The Conference after going into the Subjects Committee adjourned till to-morrow.

UNITED PROVINCES.

Bimal Chandra Mukherjee M. A's Case.
Defence Witnesses Examined.

BENARES, November 15.

The case under Section 189 I. P. O. against Bimalchandra Mukherjee came up for hearing before Mr. A. Hamilton, Joint Magistrate, to-day. Sardar Santokh Singh, Dy-Superintendent of Police, C. I. D., conducted the prosecution while the accused was defended by Babu Hemchandra Chatterjee.

After a brief cross-examination of Gourishankar Lal, Babu Nobinchand R. A. Chatterjee, Superintendent, Law College Hostel, Allahabad, was examined on behalf of defence. He said that he had seen two police constables in plain clothes loitering at the gate of the hostel while the accused was in. He further said that Surendra Nath Mukherjee, Sub-inspector of Police, had told witness that he had an order to watch the movements of the accused. He reported the matter to the Principal of the Law College and on his advice he refused a seat in the hostel to the accused.

Babu Harkanta Mukherjee of Dacca was the next witness examined. He said that he had seen Inspector Mukherjee twice at the house of the accused. He also spoke of the accused being a truthful man and bearing good character.

Babu Kaliprasanna Chakravarty, Assistant Headmaster of the Central Hindu Collegiate School could not appear as a witness owing to illness. The case was adjourned to the 22nd instant for the examination of Mr. K. P. Chakravarty and for arguments.

Claims Against Enemy Countries.

ALLAHABAD, November 16.

It is understood that the Government of India propose shortly to follow the example of the Home Government inviting and recording claims by private persons against enemy countries and subjects.

Cadets at Quetta.

ALLAHABAD, November 16.

The cadets who recently came out to this country some months ago and have since been undergoing training at the Quetta Cadet College are shortly to be gazetted as Second Lieutenants of the Indian Army.

MYSORE.

Governor of Bombay at Shimoga.

BANGALORE, November 16.

Their Excellencies Lord and Lady Willingdon with Private Secretary and suite arrived at Shimoga on the 13th instant. At the Station they were received by Mr. K. Mathan, Deputy Commissioner of Shimoga and other State officials. From the Station the party motored to Gersoppa Falls. They are returning to-day.

SIND.

The Sind Bank case.

Appeal Dismissed.

KARACHI, November 15.

The Sind Bank case in which the Karachi Manager Pitambordas was convicted and in which revision of appeal was filed in the High Court against the decision of the appellate court, was heard to-day by their Honours Messrs. Crouch and Hayward. Their Honours after hearing the counsel dismissed the appeal and upheld the decision of the lower Appellate Court.

Death From a Ruptured Spleen.

A Charge of Simple Hurt.

KARACHI, November 15.

To-day W. J. Kenny, a shedman at the Railway Locomotive Workshops, Karachi, was charged with culpable homicide not amounting to murder, in having assaulted a Railway employee named Fajdin, causing the rupture of the spleen and death. The charge was altered to one of simple hurt, as the medical evidence showed that the deceased had an abnormally large spleen which the slightest force might rupture, and the accused in committing the assault had no murderous intent. The incident which gave rise to the assault was that Kenny told Fajdin to call the lampman and Fajdin refused, saying that he was a pointsman and it was not his duty to call the lampman. Kenny was annoyed at what he regarded as an impertinence, and he struck Fajdin. The accused pleaded guilty to the charge of simple hurt and was fined by the Judicial Commissioner Rs. 50, which he paid.

SOUTH INDIA.

The Anantapur District Conference.

To Be Held on 20th & 21st of this Month.

ANANTAPUR, November 16.

The Anantapur district conference will be held on the 20th and 21st November at Kadiri Mr. Nemali Parthabhiram, retired Dewan of Cochin will preside. Along with it the Social and the Theosophical conferences also will take place. Mr. Girirow of Madanapalli and Mr. Narasimhaiah of Chittoor will preside over the respective functions.

An Indian Declared Best First.
In Oxford Modern History Examination.

CALICUT, November 16.

Mr. Kuruvilla Zachariah, son of the Municipal Secretary, Calicut, has been admitted into the Indian Edu-

TELEGRAMS.

cational Service and appointed Professor, Political Science and Political Philosophy, Presidency College, Calcutta. Mr. Zachariah had a brilliant career in the Madras University and secured the Government of India scholarship of 1912 and joined the Herton College, Oxford. In the recent Honour's Examination in Modern History Mr. Zachariah was not only placed in the first class but was declared by the examiners to be the best first of the year.

The Oonoor Abduction Case.

A Complaint By Mrs. Newman.

COONOR, November 15.

This afternoon Mr. Ramaswamy Iyengar, on behalf of Mrs. Newman, filed a complaint against Sub-Inspector Subrachar as follows before the Divisional Magistrate:—The complainant was arrested by the Police on the 24th September. While in the Sub-jail about the 29th September the accused visited her, spoke to her about the case against her, and, after giving her various inducements and advice asked her to hand over any papers she may have. He promised that, if she did so, he would see that she was not charged. On this the complainant gave the accused a chit to her daughter directing her to deliver to the accused an envelope with a letter inside addressed by Marie Reille to gardener Rangaswamy. Her daughter had also a pronote by the said person. The complainant learns that the accused took the said papers from her daughter and, though under the law he was bound to send them all to the Magistrate, he sent only the pronote to the Court and kept back the envelope with the letter. After considerable difficulty, through the kindness of Messrs. Gray and Loveluck, the letter alone was brought to the Court by Mr. Loveluck on the 5th October. The envelope was called for the same day, and Mr. Loveluck promised to ask the accused and produce it afterwards. Up to date Mr. Loveluck has been unable to produce the same. The envelope and the letter are very important evidence in the case against the complainant. The envelope has therefore been destroyed or secreted with a view to suppress the same from the Court and prevent the same from being used as evidence, so that the conviction of the complainant may be made more easy. Further, the letter itself has been tampered with and certain important sentences scored out and ink split. There was no such scoring or ink when the complainant gave the envelope and letter to her daughter who handed the same in the condition in which she had received them. There has also been an enquiry about this matter by the Divisional Magistrate, before whom the accused made varying statements regarding the envelope. It is clear that the accused has committed offences under Sections 166, 204 and 420. As the Divisional Magistrate is a witness, it is prayed that the complaint may be enquired into by any other competent Magistrate.

His Honour, after taking down the sworn statement from the complainant, Mrs. Newman, said that he would send the papers to the District Magistrate for transfer to the file of a competent Magistrate.

Brief Telegrams.

H. E. the Governor of Bengal will hold a Durbar in Calcutta on the 1th December for the investiture of certain gentlemen with their titles and decorations.

Dr. Nanabhai K. Katrak and Mr. Daji Abbajee Khare will stand as candidates for the seat in the Municipal Council fallen vacant by the death of Sir Pherozeshah Mehta.

A Chamba message says:—Prince Hari Singh of Jammu and Kashmir left Chamba on the 12th instant, with his bride under a salute of guns. The Maharaja of Kashmir is too unwell to travel.

Sub-Inspector Upendra Nath Chatterjee, C. I. D., who was wounded during the anarchical outrage at Masjid Bari Street, has been discharged from the hospital. He received two bullet wounds, one in the left arm and the other in the right leg.

Famine condition is still prevailing in Bankura. Owing to the timely generous help of the Government and energetic action of the Magistrate no actual death from famine is reported. The Ramakrishna Mission has opened five relief centres serving about 380 villages.

A Nagpur message, dated 15th November says that the Hon'ble. Rai Bahadur Bishun Dutt Shukla, President-elect of Central Provinces and the Berar Provincial Conference, who arrived here on Sunday, was given a cordial reception at the Railway Station by the members of the Reception Committee. The Hon'ble. Sir G. M. Chitambar, Chairman of the Reception Committee, garlanded him. All prominent members were present.

The important question of scouring uncontaminated milk in India, where it has often to be carried long distances before it reaches the consumer, is dealt with in a paper by Mr. R. G. Allan, of the Fusa Institute, which is now published. Mr. Allan is able to show the enormous improvement which can be effected by very simple measures of cleanliness and sterilization open to even the uneducated Indian milkman.

LATEST TELEGRAMS.

Allies' Armies at Salonika.

Further Landings.

LONDON, November 15.

News from the front is meagre. The French continue to hold the crest dominating Kosturino in the region of Strumnitza which they captured on November 11th. The Bulgarians reinforced have retaken Tetovo. A number of British troops have been landed to day.

TELEGRAMS.

They belong to the units already here. The men presented fine appearance. Further allies troops and stores of all kinds continue to arrive. They are taxing the resources of the port and the railway to the utmost.

LONDON, November 15.

PARIS.—The feature of this afternoon's communique is advance of the French Troops northward of Raravo. The Bulgarians violently attacked on the front on the left bank of the Cerna but were repulsed with heavy losses. The German attack in Champagne was repulsed. The Communique confirms that the enemy's losses in the labyrinth were very high.

November 16th. Petrograd. The communique announces that the Russians in the past months have captured 49,874 Austrian and German prisoners, twentyone guns and hundred and eighteen machineguns. The Russians continue their pressure on the Riga front and the enemy have been driven back four miles north of the Lake Kanger and the Russians gallantly surmounting obstacles, have stormed part of the cemetery and town of Iluxt. Elsewhere quiet generally prevails except for the activity of German heavy artillery which enabled the enemy to progress near Iohartorysk.

PARIS.—Yesterday evening's communique says that the artillery activity continues in Artois District at Soissons and in Argonne and Wovre. The Infantry was not engaged.

Referring to the operations of the Eastern army the communique says that there was intermittent cannonade on the 13th in the District of Rarovo and in the direction of Krivolak. Violent action developed on the left bank of the Cerna where the Bulgarians continue unsuccessful attacks. The French have established closer connection with the Serbians operating in the Friep Region.

In the Dardanelles nothing important has occurred between November 1st and 11th. Both sides are strengthening their defences, and engaged in mining. The British Monitors continued the bombardment of Military works on Gallipoli.

The Rome communique says that fierce enemy attacks in Ledro valley were repulsed.

The Sardinians captured another trench on the Carso after hard fighting all Sunday.

రెజిస్టరు చేసిన బారెల్ మార్కు.

నువీచియురు లిపరు గడియారము

దీనికి 7 సంవత్సరములు పాత్రవారి పత్రం యివ్వబడును.

ఈగడియారము చాలా కాలము నడిచేటందుకు సివిల్ మాకంపె నికి నాను గెజిటర్ మైన సామాను లతో చేయబడినది. దీనిలో మా కంపె పేరున్న పీపాయిమాటర్క్ వేసియుండును. ఈ నువీచియురు లిపరు గడియారము మావద్ద తప్ప యితర కంపెనీలలో దొరకదు. యిది సరియైన కాలము చూపు నదియు నిండా నుండరముగను లాభిల్లు అద్దపు మార్కలదియు.

ప్రకంపె చేరు ఎచ్చటను ప్రబలము కావుట కొరకే ఈ గడియారములో మాకంపె పేరు వేసి లెక్క వధరకు అమ్ముచున్నాము. మనుషటి కల రు. 3—0—0.

ఇప్పటి కల నాలుగుతో చేసి ,, 3—0—0.

విక్రీయియ వాచ్ కంపెనీ, సాకారుపేట, మదరాసు.

కృష్ణా మోటారు సర్వీస్ కంపెనీ

కృష్ణాజిల్లాలోని యేలూరు తాలూకా యందుగల చింతల పూడికిని యేలూరునకు 30 మైళ్ళ పొడవైన బోకలపండు కోడ్డుగలను. ఆకోడ్డుమీద యేలూరునకు చింతలపూడికిని రావడికలను ఎడమండ్లమీదను నుమారు 20 మైళ్ళు పట్టును. ఆప్రయాణమిప్పుడు రెండుమూడుగంటలలో నుకొరముగ జేయ నచ్చును. ప్రయాణ సౌకర్యములు గలూ కేసులుకై కృష్ణా మోటారు కంపెనీ స్థాపించబడినది. ఆ కంపెనీచూచు ప్రస్తుతము రెండు పెద్ద మోటారు బుడ్లను చింతలపూడి కోడ్డుమీద వాడుకయందుండుట కేర్పాట్లు చేయుచున్నాను.

ఒక మోటారు బండియును తిలవెను 28 మంది ప్రయాణము చేయగలదు. ఈ మోటారును మోటారుబండ్లు నడుచుట సౌకర్యముగను. బండ్లు ఏ లేదనిండి నడుచునదియును లేక్కెట్లపర బయలుగను కంపెనీవారి నిమంషమును బండ్లు నడుచుట సౌకర్యముగను వారముదినిములకు యిందు విలూరు నందు చింతలపూడి నందును కోడ్డును ప్రక్కలనుండు వై మనలంగోను ప్రకటనములనున వెల్లడిచేయుచున్నాను.

ప్రాప్త/బురు,

కృష్ణా మోటారు సర్వీసు కంపెనీ.

అల్లాటప్పాకబుద్ధు

(ఒకయాంధ్రుడు)

దీపావళి ఆదానిదిలో అల్లాటప్పా నకాలములో రాలేదు. తమిళులచే. ఇకమీద నెట్టవెంటనే నిన్నుంటుంది. కోపపడకండి. ఇక శివుల ప్రాదేశిక మాతాంధ్రుడి. ఏమంటే! శ్రీమంతులకు ఆత్మీయముగల అల్లాటప్పా ఎదురుమాటావుండగా, అయ్యోగిహాచారము, అప్పుడేరచ్చిందే, అల్లాటప్పాధా ఎల్లాపడగలము, అని నువ్వేదము అడవిల్ల అల్లిదండుగిరి, అదలిపోవుయండగా, ఎల్లాగో, ఓటగా, నరకచతుర్థి వాటిరాతిగిరిదండుగిరి. అల్లాటప్పా అసూయతో అంతులేదు. మగవారందఱు కృష్ణమూర్తులనే శివపదాన. అక్కయ్యలందరు నరకభూమిలనే మెలసివారు. మంగలముప్పా మేళమే రణభేరిని గొట్టివెట్టెను. వాని యెదురుకు దమ్మకొని, వచ్చుకు గాకుండా, బునబున కాలిపోయిన నీమటపా కాయలే మనము విగోధియినవేసే (బ్రహ్మస్త్ర)లనలెక గవపడ్డవి. తలంట్లు ముగిసినవి. అపేక్షతో అల్లాటప్పా నుంచుంది గరిగెల్లా మునులిచ్చారు. ఇంకా నరకము ఇచ్చివారు. బంగరుమొలతాల్లు యిచ్చారు. ఎన్నియినే నేమివున్నది. అల్లాటప్పా నచ్చిలేదు. వారితోడ బుట్టిన చెల్లెండ్రుకలారే. అందుకోసం వెండ్లా అడుదెచ్చిన నస్తువానావామలు భర్తలువెట్టెల్లానుంది తీయనేలేదు. వారు తిస్తామన్నప్పటికి, అక్కచెల్లెండు) సూటిపోటి మాటలతో తిడుతున్నారే. కొంతమంది కోపం, కొందరికి సంకోపం కొందరికి శేషం, కొందరికి మచ్చట, కొందరికి యేడుపు, కొంతమందికి తమాషా ఇన్నివేషాలతో దీపావళి వచ్చింది.

నిమిషములో తెల్లవారింది. కాఫీ తాగేశామి ఫలహారముగాడా బలవంతమైనది తిన్నాం. మామగార్ల బహుమానముల సంతోషించి అప్పుడే రైలుకు పోదామని అనుకుంటే, అది సరసం గాదని భోదించి. బుగురూ వారి నేచీవెట్టు వెడతారని అనుకున్నాము. తమాషగా బహుకుభోయి, బాణాసంచు పిసికరితెచ్చాం. వాండ్లకుడుపుచల్లంగా అజపానే కనక తేజస్వయితే యీ దీపావళి పండగ వ్యర్థంగా పోయేది. సమస్తమైన బాణాసంచు వాండ్లదగ్గరండివచ్చింది. మన శిశువు అన్నయ్యలచేత ఏమవుతుందేకపోలే. కొందరు స్నేహితులతో చీట్లాడుతూవున్నాము. దమ్మడి దమ్మడి. ఎవ్వరలేదు. అందులో అల్లిచిల్లరి రకాన్ని చేరనియ్యలేదు. అందరూ అభీషియలు, రెప్పెక్కుబుల్ జుటిల్ మెక్. ఇంతలో తెలుగుదినపుత్రిక వచ్చింది. మూలనాక ఆత్రగారు దాన్ని చింపి చదవ మొదలుపెట్టాడు. అందులో బందరు జాతీయ కలాకాల గొడవనకు వచ్చి అతడు వదలుతుండెను. "వాన్నెన్ను అరవకుండావుండు." అని నా ప్రాణమిత్రుడును, సంఘసంస్కర్తయు నగు నొకయోగ్యుడు పత్రిక చదువువానిని మందలించెను. తరువాత నొకొక రిఫార్మరు "రామరామ్, పట్టుచెప్ప. రామాయణంలో సిద్ధకలకట్టాట. పాడుపేటకు అనంతలక్ష్మణుడు. మనవారిగొడవ తెలియజే మన్నది. ఎప్పుడూ లోకులను తువరంచేతామనే. దసరాదానం. దీపావళిదానం. చేరవైతేచేయాలి. తేకపోలే ప్రావేశావాలి" అని కనక పేటకు లాగితేగాడు. నోరుగా అటపాగింది. ఇంతలో ఫిడియ- యద్దెల చప్పుడు వినవచ్చింది- ఏమిటా అని అలకీస్తే బడిట్లకాయలు నేమనలే ఫండు కొసం వచ్చారని తెలిసింది. వారిలో నొకడు మాదగిరికి వచ్చాడు. ఇక్కడికివస్తే యేమివున్నది- మా యిండ్లదగ్గరికిరండి, పొండి అని చెప్పేవాడు. మేమి నూర్చున్న యింటిభానుడు నిద్రపోవుచున్నట్లు పడియుండెను. పాపము ఆ చిట్టకెట్లెలు ఆకాభంగమైనను, మేము యిద్దరున్నాం, మాకు తల కొక నోటిను చొప్పున పండివెట్టి పోయివారు. కొంతసేపటికి అట్లాగో అయింది. మూలో, బి-ఎ లున్నా - ఎఫ్-ఎ లున్నా. అందరు దేశాభివృద్ధికి ప్రయత్నిస్తున్నాం. మాతెంపు మీకు తెలియదేమోనని యిట్లానిప్పి చెప్పకోవలసివస్తున్నది- లోకంయెగిరినా; ఫలాచారాలు యెన్నిటిన్నా పదిగంటలకు భోజనం లేకపోతేమాకు యెట్లాగో వుంటుంది. అందుకోసం భోజనముల బయలుదేరి పోయాము.

ఇక కాస్త యాదం సంకతి చెప్పవస్తూ, మీకు? నత్తా కృష్ణులు, నరకాసురనితో జేసిన యాదం మాకు తెలియదు. నేకు జరుగుచున్న విశోపా సంగ్రామము మేము చూడలేదు. మీరేదని తలచుకుంటారో గాని నేను నేవనలే యాదము సంకతి చెప్పుచున్నాను. కృష్ణమూర్తిపరాక్రమ మగవారిని ఆవేశించింది అన్నానా లేదా? ఆ ఆశీర్వాదతో మా సంగ్రామ

స్థల మగు భోజనకాల తేగినాము. మా పరాక్రమమున వట్లవా తీతము ఏమిచెప్పవలె. వెన్నుకెడబాణాలతో, చిటపటాలతో, చక్రబాణాలతో, జాట్టుబట్టు బాణాలతో, మందిసిల్ల లోటా లోటాలతో, వెలక్కాయ బాణాలతో, మెరవకాయ నీకుటపాకులతో, అత్తమానుల పోతానామతో, వేగవేగ మను సింహనాదములతో, విశాల కదలికతో సమర ధరితిని, అన్నాభివాస మహారాజును, సామాన్యవృత్తముగా మామము జేసి, భార్యాయా విజయలక్ష్మినిఁ జేబట్టి తలంబులవైచిన లించినప్పటిసంగతి తలిస్తే ఇప్పుడు మా వస్తున్నది. ఇది పురుషుల పరాక్రమము. ఇక స్త్రీలన్ననో, నీరాజములెత్తుట లోను, గొట్టి తట్టుటలోను, గంటకు పదివన్నెండు చలిసిటి స్నానములు చేయుటలోను, వినుకులేకుండా కామగూరలను మార్చి పెట్టుటలోను, తమతమ పరాక్రమములను సత్వభావ తాతలసూడా జూడరి కార్యము గవబరచిరి. మా ఆయుధాలసంగతి కోమటి పోలికెట్టి కెనక. నేల టపాక్కాయల మొక్కాదీక సాబుకెనక- తాటాట టపాటల యాతీగ నుట్టి కెనక. ఏమంటే, మా అల్లభక్త్యముతో యేమైనా లోపం వున్నదా? మరి మన వెద్దవాండ్లు 'ఫెస్టివెల్' ఆ ప్రావక వెట్టి గా? మనవలెకంటె కంటి? నీరాజములలో వున్నదా లేగా? ప్రార్థనవాండ్లు బూట్లు వాండ్లకి ముకురుదనులేకు. ఆహా! దీపావళిమాహాత్మ్యము యెంతవున్నది?

ఈ గొడవ కేమి గాని లోకల్ న్యూస్ చెప్పతా వింటారా? ఈ మధ్యమధ్య గొప్పలులవారు సంచారం చేచేసి వారు. పాపము ఉద్యోగముగా వున్న ఆమతలందఱు నాడిలి పోతున్నార. ఎందుకంటారా? ఎంత వెద్ద తేతాను దీమనారె నను తప్పకుండా స్వామిలవారికి నెల జీతము యిచ్చితరలే కాస్తమాస్తా యిచ్చి పోలిం బడ్డాయి దిర వస్తామంటే వారు వచ్చుకొరు. ఇంకేమి చేయవాలి?

మొన్న తిరుపతిలో పెండ్లి యొకటి జరిగిందట. రెండు స్వర యేండ్ల చిన్నది. పన్నెండుస్వరయేండ్ల చిన్నవాడు. పిల్లలండ్లి యేబదిమాటాయల జేతగాడు. కాస్తామాస్తా ఇంగ్లీషున మృదు-పిల్లవాడితండ్రి జ్యోతిషుడట. చిన్నవాడు మంచిఆస్తి వంతుడట. చిన్నవాడి తండ్రి కొడుకు వివాహముచూచి కండ్లు మూసుకొందా మనుకొన్నాడట. వెద్దవాడట. అందుకోసం చిన్నదాని తండ్రి వరదక్షిణకు రూపాయలు తేకున్నను తన పాలం కొన్ని సంవత్సరాలు అనుభవించేట్లు (వాని యిచ్చి వెండ్లి చేశాట్లు. ఎందుకు మీకు ఆశ్చర్యము? మన తాతల కాలములో ముప్పదియేండ్ల చిన్నవానికి మూడు యేండ్ల వివాహపు కూతురును యిచ్చి వెండ్లి చేస్తే వారిద్దరికి ఆరవై వయసు వచ్చేటప్పటికి, ఉత్సాహముకుంటి కొడుకు పుట్టేవాడట- మీకు తెలియదా? ఇక నాకు నెలవిప్పించండి. కొద్ది కోజులలో మరల దర్శనము చేస్తాను.

అల్లాటప్పాలో నిది రెండవ లోటా.

నెల్లూరి వార్తలు.
(స్వతంత్రశిఖరుని యెద్దకుండి)
వాన.

నెల్లూరు నవంబరు 12-గి-కతేది: గాలివాన కొట్టింది. రాత్రి పదిగంటలకు విడిచిపడి. పీనులనుండు కొమ్ములు చెట్లు అడ్డగా బడిచి యానాదులగుడిసెల నేకములు గాలికి పడి పోయినవి. మునిసిపాలిటీ లాంతరులు ముక్కలుభాగము పగిలిపోయినవి.

పోస్టువిల్లల వొంగిలింతుట.
ప్రొవవును నేట పోస్టాఫీసునకు ఆ నేకులు తమబాయిలు చేతులలేదని రిపోర్టు చేయించిరి. ఈనకును నొకశెట్టి గారు కరిపించి ఉడదదీసినవిల్లలము ముకుటల్ల ఆవిల్లలెచ్చటివో విచారింప పోలినువారు శ్రద్ధతీసికొనిరి.

ఓంం రూపాయల కష్టము
కొద్దికోజుల క్రిందట భో. సుబ్బయ్యశెట్టిగారి అంగడిలో వొంగచేపాని చేసి ఆరవందల రూపాయలు ఒక మనుష్యుడు ఎత్తుకొనిపోయినాడు అంతుచిక్కలేదు.

వ్యాపారములకు హెచ్చరిక వింత.
నెల్లెంబరు 8-వ తేదిని డబ్బు. యన్. జగన్నాథబాబు నాయుడు అను పేరుతో నొకడు తాను లక్ష్మీకృష్ణింగు ఫ్యాక్టరీ యేజెంటునయ్యు వక్రపాడివ్యాపారము చేయుచున్నాననియు నెల్లూరునకువచ్చి యెద్దటి అండుసప్పువారివద్దజను లక్ష్మీప్రొద్దు వారివద్ద. కె. ఆర్. అండు బ్రదర్స్ వారివద్ద కొన్ని రూపాయలు అడ్వాన్సు తీసికొని పోయినాడు. ఇంత వరకు బాబాబు గాని నరకుగానిలేదు. తన యేజెంటు చాల చోట్ల వున్నట్లు వూపుటకు కొత్త కొత్త యూర్దాపేరు

చాలానురాగములు

కొన్ని ముఖ్యవిషయములు
బల్లెరియావారి కేవులములలో చార్వా పట్టణము ముఖ్యమైంది. ఇక్కడిజనసంఖ్యలో మూడవవంతుయింది గ్రీకులు.

* * * * *
క్రిమియా యుద్ధములో పరాను ఆంగ్లేయ సైనికులు దీనిని పట్టుకొనిరి.

* * * * *
దీని రక్షించుకొనుటకు విశేష మైనయేర్పాటులు లేవు. యుద్ధమునకు పూర్వము ఆంగ్లేయు లిక్కడ లోట్లు, ధాన్యము, వెన్న యన్నగు వ్యాపారమును చేయుచున్నార.

* * * * *
1878 మొదలు సోఫీయా బల్లెరియాకు ముఖ్యపట్టణముగా నున్నది. కోయుచెప్పి కొన్నియు ప్రధానస్థానమై 4-వ తేతాబ్దునుండియు నీపట్టణము ప్రసిద్ధి కెక్కినది.

* * * * *
ప్రస్తుతము దీనిజనసంఖ్య దావాపు ౧౦3, ౦౦౦ నుంది.

* * * * *
కానిస్టాంటి నోపియండి బల్లెరి, విశువ్వా పట్టణములకు పోవుచుండు కేవల సోఫీయాపట్టణమున్నది. యుద్ధకాల్యారంభముకు కీపట్టణము చాల నకుమాయుగా నుండును.

* * * * *
నేడినీటియూటం కిది ప్రసిద్ధి. ఈయనీటి నేడియంగి2 డిగ్రీలవర వుండును.

* * * * *
చర్మము, మేకతోట్లు, సోఫీయానుండి ముఖ్యముగ నెరుతుతి చేయబడుచుండును.

* * * * *
సోఫీయాలో మిత్రమండలి నేరముగిరింది. ఈకేవులము గ్రీకువారిది. దీనికిపూర్వము తెల్లగోళా యని పేరట. ఇక్కడి క్రైస్తవులకు నెయుటుపాటు మతగురువు బోధచేసెనని చెప్పెచును.

* * * * *
బల్లెరికుకు దీనికి మధ్య రైలుమార్గ మున్నది ఆస్ట్రియా రాజధానియగు వియన్నా పట్టణమునకు ఇక్కడనుండి రైలుజే కలదు. దీని పొడవు ౮౨౦ మయిళ్లు.

* * * * *
సోఫీయాలో ౧౮ వేలమంది ప్రజలున్నార.

* * * * *
ఇది మంచి వర్తకస్థానము. నమోద్ర వ్యాపారములో మూడు వంతులు ఆంగ్లేయుల చేతులలో నున్నది. గ్రీకు శిశిములకు స్వాతంత్ర్యముబ్బినతరువాత ఆంగ్లేయులే స్వయముగ దీనితో వర్తకము చేయ నారంభించిరి.

* * * * *
సర్వియా రాజధాని యగు బల్లెరికులో ౮౦ వేల మంది ప్రజలున్నారు.

* * * * *
జేయు పాక్యమునుండి ఇక్కడ నెడతెగవంద యుద్ధము జరుగుచునే వచ్చినది గ్రీకులు, బల్లెరియావారు, టర్కివారు, ఆస్ట్రియావారు దీని స్వాధీనము పరచుకొనిరి. ప్రస్తుత మిది జర్మనీవారిచేతిగా నున్నది.

* * * * *
యుద్ధ కాలములో నిధుపట్టణము సర్వియాకు రాజధానియని చెప్పెచును. ఇది బల్లెరికు ఆ గ్నే యభాగమున 180 మైళ్లదూరములో నున్నది. ఈపట్టణము చుట్టునులే రక్షింపబడుచున్నది.

* * * * *
మనుష్యుల పేర్లు కాగితములపై ముద్రింపించియున్నాడు. తన కొక గొప్పపేరిన్ని బెజవాడలోపన్నట్లుకు వారికి కావలసిన అద్దెల్లయుజామెంబు కాగితములు గొడవ అంటించు కాగితములు తయారుచేయించి పంపెద మనియు చెప్పుచు వెద్దయ తురములతోనుండు కాగితమును తీసి చూపి వాడు. ఇట్టి మాయదాఖలాలు రుచిగల మాటలు ఆ నేకములు చెప్పుచు గాన సోదర వర్తకులు మోసపోక ఈవిషయమును గమనించి సాధ్యమైన మోసగాంధ్రుకు పోలినువారి కప్పగించిన శ్రేయోవా యకము. ఇతనితోనూడ సోకుసులివా డున్నాడు. అతడు ఇతనిని గొప్పవాడు డబ్బులవాడు అడ్వాన్సు ఇయ్యగలవని అనుమాన చెప్పుచు- అన్నియు గమనింపును.

అపారమేయము (శ్రీమహాదేవీభాగవతము)

ఇందు రాఘవ యాత్ర పాండవారి సత్సంధి మిగుల మనోహరముగా ప్రతిపాదించబడియున్నది. నివృత్తిపరులకు సకల మున్నజనులకు సుపరమాత్మములకు పారమార్థిక విషయములను ప్రవృత్తినిరగులగువారికి నావశ్యకములగు వెటర్న ధర్మములను సుసందర్భముగా వర్ణింపబడినది. మరియు భగవదేవ తాత్పర్యము సాకల్యముగా నుపదేశింపబడినది. ఇట్టి సర్వోత్తమ గ్రంథములను చెన్నపురిలోని శ్రీ గవర్నమెంటువారి ఓరియం యంటల్ మేన్యుస్క్రిప్ట్ లైబ్రరీలోని పుత్రీ ననుసరించి సమర్థకథనము నిచ్చి వ్రాయించి మహా పండితులచే సంశోధింపించి సకల బోధకాచారములకు బాంధవతీతో మేలికాగితములపైని మహారాజశ్రీ రాజా శ్రీచంద్రకేతము వెంకట జగ్గారావు బహుదూరువారు శ్రీమేనకమామ్యకపురం జమీన్దారువారిచే స్వీకృత శత్రుశోధనాద్యాయమున గుడియింపబడినది. ఈ మహాగ్రంథ మద్యజాగ్రమునకు దయచే నడవిన సామ్యులలో సకల బాహు మాత్రము కృత్యమహన రాజుట్టుదలచి వెంకటభటు చేయించిరి. వారబట్టిలో లైయింకు చేయించిన పుస్తకము 18 రు 1-0-0 ముగ్గులు కాగితములో లైయింకు " " " 0-14-0 అబ్బుల బేరమిమి. ప్రసాదాభివృద్ధిని వార్తే పరయత్నిస్తామి.

గ్యాల్లీస్ మోటారు పాతశాల

మోటారు వైకిల్లు, కాన్సు, ప్రయాణికులకు సర్వీస్ కాన్సు, కావలసినవారు ఈ క్రింది అడ్రసుకు వ్రాయును. ఈ కంపెనీవారు ఆంధ్రప్రదేశ్, విశేషముగా నుండి మోటారు వక్రమున ప్రసిద్ధిపెంది మహారాజులు, రాజులు, జమీన్దారులచే అభిమానింపబడినవారు. మీకు కొత్త కాన్సుగాని, పాత కాన్సుగాని నుంచివిగాని తీసివెళ్ళగలరు. తిరుగ మీ కాన్సును కావలసినయెడల అమ్మియుమ్మగలరు ఇట్టి సదుపాయ మిచ్చటమాత్రమే గలదు. మోటారుబండ్లకు కావలసిన టైర్లు, ట్యూబులు యితరసామానులు యావత్తును మీకు చౌకగా అమ్మగలరు. మోటారుబండ్లు అద్దెకిమ్మగలరు. గ్యాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు Galley & Co, 149, Broadway, Madras.

మదరాసు మోటారు ఇన్స్టిట్యూటు

24 జనరల్ పీటర్సురోడ్డు మహంటురోడ్డు పోస్టు, మదరాసు. మోటారుబండ్ల యంత్రనిర్మాణమును, నడుపునిధానమును, బోధనాధ్యయము గలవగును. పూర్వేక గమనిక:— పాఠశాలనిర్మాణములకు ఉచితముగకడతియు, భోజనాదికములు ను ఏర్పాటుచేయబడును. పూర్తి నెల సభ్యులైన క్లాసు ప్రారంభమునకు తయారైన వైనాకరికి శిష్యాత్వము చేయబడును. స్వల్ప సంఖ్యయేదీనికొనబడును. మేనేజరు గారికి వ్రాసికొనుడు. క్రింద శీఘ్రమైన గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి చుట్టచి

రంగుల చిత్రపటము

ప్రతి 1.50 రు 0-1-0, 12 ప్రతులకు 0-9-0 వి. పి. ఖమ్మం ప్రత్యేకము. ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము, హైదరాబాద్ నెం 212, నుదరాసు.

చూడండి! చూడండి! చూడండి!

చదరాసుకుండి మీకు ఏసామానులు ఎన్ని ఎంత విలువగలవి కావలసియున్నను మాకు వ్రాసినయెడల స్వయముగా ఖరీదుచేసి సరసమైనధరలకు మంజుసామానులను చంపెదము ఒక్కసారి పరీక్షించి చూచిన మీకే తెలియగలను. విజానము—గోకేలు ఏజెన్సీ కమీషను ఫోను 42 వాలాజాకోడ్డు, మదరాసు.

THE [PHONE 431] HOTEL CLARENCE. GOLD MEDALISTS. BAKERS, manufacturing Confectioners, and well-known Caterers. Estimates for Dinners, Evening Parties, and Children's Treats free on application. WEDDING CAKES, Xmas and, New Year Cakes prepared. Branches:— COMMERCIAL HOTEL, Armenian Street. Y. M. C. A. RESTURANT, Esplanade BAR ASSOCIATION RESTURANT, High Court Building

"Neptune" Fountain Pens.

To buy a "Neptune" special safety Fountain Pen with a 14 carat irridium Tipped solid Gold Nib for Rs. 3-12-0 is economy for any one who has much writing to do. No. 205 Neptune Fountain Pen Rs. 2-10-0. No. 210 " " " 4-2-0. Waverly " " " 7-14-0. Watermans Ideal " " " 7-14-0. Black Bird " " " 3-12-0. LINDNER & Co. Bangalore City.,

చుండుకు నూనె ఈనూనెను రాచిన చుండు, పొట్టురాములు, జల గోకుతుపుండ్లు మొదలగునవి మూసును దీనివలన వెంట్రుకలకు హానిగలుగక చక్కగ బెరుగ గలవు. జీర్ణరసాయనము:— ఈనూత్రలను సేవించుట వలన అన్నము వచనమగును. జీర్ణకోశము నాగ వలన సప్తస్థానము క్రమముగ గలుగును. నులబడ్డ ను మూసును. శిశుమా త్రల డబ్బి 1.50 రు 1-4-0 అమృతాంజనం డిపో బొంబయి అండ్ మదరాసు

ద్రావదీ స్వయంవరము

అర్జునుడు సుతస్వయంవరము తె (వేము చిత్రపటం చిత్రలేఖనమందు అసమానపాండిత్యము సంపాదించి ప్రఖ్యాతి గాంచిన ఎ.యస్. రామ్ గారిచే వ్రాయబడినది. ఇరు నవరసములు ఆద్యము గట్టిట్లు చూపబడినది. వేమేల నిది ప్రతియంట శిష్యుక నుండగలదని చెప్పటగా శత్రుమోక్ష యంతమాత్రము లేదు. ప్రాసన్నపటము 0-1-0 పాటో గ్రాఫు 0-0-0 వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము కె. యల్. యు. సోమయాజులు అనుసర్చు, బుక్ సెల్లర్లు, రాజసుండ్రి.

ఆంధ్రపత్రిక - దిన పత్రిక

చందా వివరము.

12 మాసములకు	...	రు. 15-0-0
6 " "	...	" 7-8-0
3 " "	...	" 3-12-0
1 మాసమునకు	...	" 1-4-0

ఆంధ్రపత్రిక - వార పత్రిక

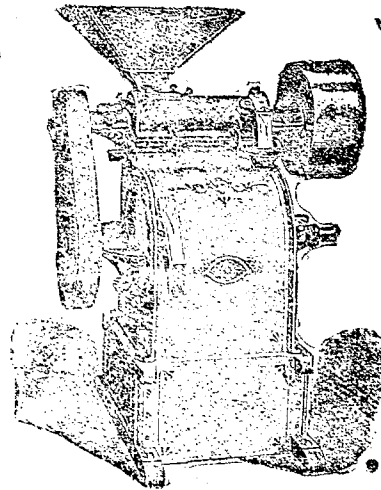
12 మాసములకు	...	రు. 2-8-0
సంవత్సరాది సంచికతో	...	" 3-8-0
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము.		చెన్నపురి.

ఆకాశ విమానములు.

యొండ వీనిని గుటించి యిదిగఱ కెనరును తెలుగులో వ్రాసి లేదు. ఈ గ్రంథమందు విమానముల నిర్మాణము, అవి ఆకాశమున సంచరించువిధము, వీరిలోని భేదములు చక్కగా వివరింపబడినవి. విమానములపటములు చాలకలవు. రు. 0-8-0 గౌతమ బుద్ధుండు ఇందు నులభ్యతెలిస్తే బుద్ధునిచారిత్ర మంతయు నవన రూపమున మిగుల రసవంతముగా వ్రాయబడినది. బుద్ధుని పటములు గలవు. 0-4-0 పాలపర్తి రామమూర్తిగారు. తీవరమున కాశీకి, గుంటూరు.

వజ్రగుళికలు

20 మాత్రలగుల డబ్బి 1-3 రు. 1-0-0 ధాతుపుష్టికి, బలమునకు ప్రాణమునకు రక్త పుష్టియు నరపటుత్వము కారణములు రక్త పుష్టికి నుంచి ఆరోగ్యము మూలము. ఆరోగ్యము బహు రంగ శరీర వ్యాయామము వలనను, జీవేంద్రియత్వమువలన గలుగును వ్యభిచారము, నుఖ రోగములు, మరభ్యాసములు, విశ్రాంతిలేకుండుట యు. ఆరోగ్యమునకు హానినికేయును. అమృతాంజనం డిపో 6, తిలక శెట్టి బీడి, మదరాసు.

“గార్డెన్సు” వద్దుదంచి బియ్యముచేయు మెషీను. ఇంగ్లాండులో తయారుచేయబడినది. సులభముగా తెలిసికొనవచ్చును. ఘట్టిగా చేయబడినది. సులభ ఖర్చుతో పనిచేయవచ్చును. క్రొత్త మాదిరి. దక్షిణహిందూదేశమున, మధ్య పరగణాలలో అనేకవందలు పనిచేయుచున్నవి. విడివిడిభాగములు ఎల్లప్పుడు దొరుకును. కావలసిన యితరవిషయములను, ధరలను, యీక్రిందివారికి వ్రాసి తెలిసికొనుడు. ఓర్సు అందు కంపెనీ, ఇంజనీయరులు, 9, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ప్రపంచచరిత్ర

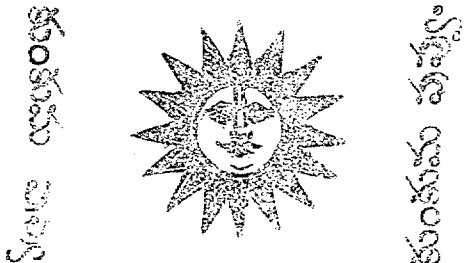
మూడవ సంచిక వెలువడినది.

గ్రంథకర్త:— గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ.

తెలిసులగు ముగ్ధులు చదివినట్లు చురచుకొన నచ్చును. బహుశా చినకాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయ బడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు: రూ. 2-0-0 అంచెనూలి లేదు. ప్రవేశగుము లేదు. సిద్ధమయిన సంచికల పి. పి. గా పంపుము నయివాడు:— ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము, 145, కాచిపేడి, మదరాసు అని వ్రాయుడు

ఇశాం! ఇండియామహిమ ఇశాం! ఈ పుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క విశేష విశేషములను అనేక శాస్త్రములలోనుండి గ్రహించి లోక ప్రేమను గోరి ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశ ములో జన్మించిన ప్రతిమనస్సుయైనా అవశ్యముగా జనుక నలయును. ఈ పుస్తకమును తెలలేదు. తపాలాఖర్చులేదు. వైద్యశాస్త్ర మునశంకర్ గోవింద్, ఆలోచనగ్రామ బోషధాలయము, 157 గ్రాడ్వే, 95 హంటుగోడు, మదరాసు.

కుంకుమపువ్వు

పువ్వుమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు మాత్రము యును గమనింపుము. కరస్పాండ్లను కుంకుమపువ్వు యొక్క వ్రాయవలయును:—

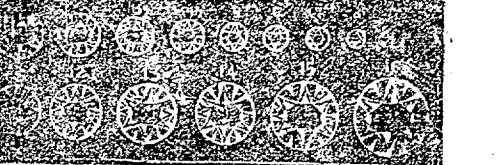
ఎస్. నారాయణ అందు కంపెనీ, 21, హాన్సుపేడి, బొంబాయి.

సర్వకొగ కుతారము. ఈ క్రింద కనుబడిన మందులు కాలదేద భేదములు లేక అబాలబ్బులను స్త్రీపురుష తిరువ్రతును సేవించిన ఎప్పుడును నిరోధముగ నుండగలవి. మనమందరి మాత్రము. 40 గల డబ్బుకము రూ 1-0-0 రాజవైద్యనారాయణజీ కేశవజీ 20 చీబాబజార్ గోడు మదరాసు.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

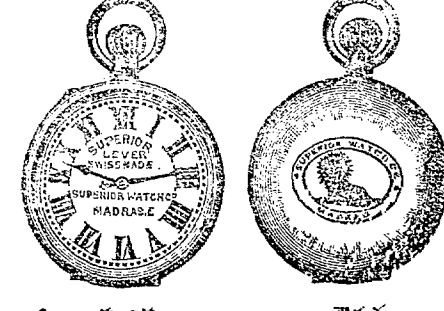
మరాపు వర్తకులు, మదరాసు శాస్త్రు. తంలి చిలాసము:—“ఉమ్మడియార్”

ఇందుక్రింద కనుపరచినట్టి ఇతర మొనట్టిని బర్మానైజులకు తగుమైనట్లు ఇమిలేవకా కేంపు లున్న వైక్రాంతములు వగైరా కమలములున్న బేడకాసులు అణాకాసులున్న బంగారపు నగలు న్ను మైరాళ్లుగల నగలున్న, పట్టు రుమాళ్లును కావలసినవారు మా కాటలాగులను తెప్పించుకొని ధరలను తెలుసుకొని మాకు ఆర్డరు పంపుదురని ప్రార్థించుచున్నాము.

సపిరియరు లీవరు జ్యూవెలు (రిజిస్టరు) వాచ్

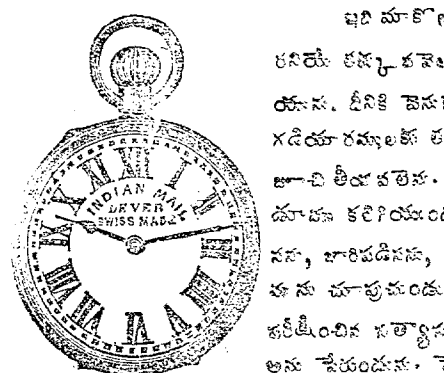
5 సం॥ ల గ్యారంటీగలది. చక్కని గొలుసుతో (3-0-0) మూడురూపాయలు పోస్టేజి 0-4-0.

మే మిదికరణి తెలుడదనం స్విడ్జర్లాండునండి తక్కువ వెలలో, వై గడియారమును రక్షించి యంకి ఆర తృప్తికరముగా పంపుచుండితిమి. యిది తెలియగలదు. ఈ ఘోషయోగ్యమయినా నను ధనశ్రయ ప్రయాగలకు దేవదీయక మానవట్టికన్న మేలి మిగ నందఃకాయమున తంపుతో వై చిత్రమన సందుమాదిరి గడియారములను ఈ మూడకరూరి రప్పించితిమి. దీనిచే మాకు కట్టుబడిఖర్చులు అధికముగ తగిలినను బీదనాదలును కొని యానం దింతురను నుద్దేశముతో నడకలకే యిచ్చెదము. మానవట్టి గడి యారము రక్త మూవ్ మెంటు. ఇప్పటిది గిల్లు మూవ్ మెంటు. ఇటుల దానికి దీకి భేదము విశేషముగ నుండును. దీనికి దానిని నుంచి చూచినయెడ భేదము తెలియును. ఇందు మా కంపెనీపేరు ఎరగనిరాతో డైలమిద నుండును. “సింహము” గురుతుతో మాపేరు గడియారము వెనుకముతలో చెక్కబడియుండును. ఇదియే మాకు రిజిస్టరు ప్రేమమార్కు. దీని పనివానితన ముపు ర్వము చక్కద్వారముల కెంపు లమర్చియుండును. డబ్బుపూక్ అను గ్లాసు దూహించును. దీనిచే గడియారమున దుమ్ము మొదలైనవి తేరవు. వేయేల! ఒకటి తెప్పించిచూడును. ఈగడియారము నందువెల్లెమిద మాకంపెనీ పేరు గడియారముపేరు గిల్లు అక్షరములతో నుండును. వెల్లెముత లోకట్టున గ్యారంటీ పత్రముండును. చక్కని గొలుసుతో వెల రూ. 3-0-0 పోస్టేజి 4 అణాలు.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు రిజిస్టరు గడియారము

5 సం॥ ల గ్యారంటీగలది. చక్కని గొలుసుతో వెల 3 రూపాయలు. పోస్టేజి 4 అణాలు

ఇది మాకోల్టై సిద్ధులుపఱచినది గాన తెలియకపోయెడు. బీదనాదలును గొనుడు రనియే తక్కువవెల నుంచితిమి. వెలస్వల్పమైనా ఫలమధికమని యనుభవమున తెలి యును. దీనికి వెనుకముతలై ముప్రేదమార్కు చెక్కబడియుండును. ఇది మాసాంకి గడియారములకు తప్ప దేనికిండదు. కాన మాగడియారములను గొనువారు మార్కును జూచి తీయవలెను. ఇది దృఢతరమైన సామానులచే జేయబడి, డబ్బుపూక్ అను గ్లాసు దూహన కలిగియుండుటచే, చాలకాలము నిలువక తృప్తికరముగ పనిచేయును. పదగైత్రి నన, బారిపడినను, గుట్టుపుస్సారిచేసినను కొన్ని గడియారములకు లె అగదు. సుయ్యనకాల చూచుచుండును. మే మూరకకర్షించుటచే ఫలమేమి? ఒకగడియారమును దీని కంటింపిన వత్సానత్యములు తెలియును. గడియారము తెట్టపై ఇండియన్ మెయిల్ అను పేరుండును. వెల్లెలోచల గ్యారంటీపత్ర మలికించుచుండును.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (గ్లాసుదూములవి) గొలుసుతో 3-0-0-0 ఈగడియారములను మాకర్షదొరకును. ఇంగ్లీషు మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుదూములేదు) గొలుసుతో 2-8-0-0 కంకూన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుదూములేదు) గొలుసుతో 2-8-0-0

చూచిరువామా:—సపిరియరు వాచి కంపెనీ, పోస్టుబాక్ నెం 187, మదరాస్

త్రికాలదర్శన అద్దము

మాకు భూతభవిష్యద్గర్త మానముల నెరుంగ కోరికగలదేని మాకు వ్రాయండి. త్రికాలఫలము లరయ నిది యొక్కటియే మార్గము. ఈ అద్భుత మునకయి యోగ్యతాపత్రిములు మాకు వచ్చి యున్నవి. స్త్రీలు, పురుషులు, బిడ్డలు దీనియందు పప్పుకముగల వారందరు వారి యూహలను, తత్ఫలితములను తెలిసికొనగలరు. దూర దేశముల నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమ ములు, యుద్ధసమాచారములు, వర్తకమున లాభ నష్టములు, వస్త్రుల ధరలు, పరిశోధలితములు, ఉద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు మా యద్దము శృప్తికరముగ జవాబు ఇచ్చును.

వెద్ద చక్కని సీత అద్దము	6	0	0
సీత అద్దము	5	9	0
సామాన్య అద్దము	2	9	0

ఈ త్రికాలము ఆంగ్లేయభాషలో వ్రాయవలెను. ఆమాధాయి వాగ్భీజీ ఫటల్,

కరంసాద్. ఆనందమార్గము గా, కైరాజిల్లా Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad. Via Anand Kaira District

మదన కామేశ్వర లేహ్యం

ఇది మేమాము, నిక్కాక, కుక్కనమ్మ, అతిమాత్రము, హరించి మిక్కిలిబుమును ధాతుపుష్టి, రక్తకృత్తిని, యావన నుఖమును, సంతానసాప్తిని, నరములభటుత్వమును కలిగించు వరప్రసాదము. 2 డబ్బులు చాలును. 20 యు డబ్బు రు. 1-0-0 ఘనసారవందిని:— ఎరుపు, తెలుపు, ఘనపు, అంటు పెగ్గోగములను మూత్రపుమంటుకు, తక్షణమే మున్నును. 2 సీసాలు చాలును. సీసా రు. 1-4-0 పి. పి. చార్జి లేదు. ఆయుర్వేద సుఖాజ్, హిందూ, గుంటూరు జిల్లా.

సమవాయ పత్రములు

ప్రావిడెంటు కంపెనీగాదు! లాటరీగాదు!!

మోసము లేదు. దస్తావేజు పెం దు ౧౦౦ లా అది ఒక్కసూలుగాని నెల ౧. రు ౧౦-౦-౦ చొ॥ ౨౪ నెలలలో గాని చెల్లింపవచ్చు ను. సంతకేరము ౧ కి రు ౧౦౦ కి రు ౧౨-౦-౦ చొ॥ వడ్డీ ఈయబడును. మామూలముల కొకమాలు చొ॥ ౬౨గే లా దస్తావేజుల నెంబరుతీయటచొ॥ మీ అదృష్టము కా గున్న ౧౧౦-౦-౦ లా మొదటకొని ఇరవైవేలవరకు జహు నుతి రాగచ్చును, జహుతుతి వచ్చినవారి దస్తావేజు చెల్లుతు ను. లేకన్న ౧౦౧ కి ౧౨-౦-౦ చొ॥ వడ్డీయిచ్చును మరతు అభయన ౧౧౦-౦-౦ లా నగదు ఒక్కసూలు ఇక్కరబడును. ఏసలమందు కనూలయిన సామ్మ-ఆస్థలమున ఇంట్లకట్టుకొన టకు భూమిలొకొనుటకు అప్పులుఇక్కరబడును. ఏతెట్టు కాకలెను. వివరములు తెలియగోరువాని ఒక ఆజాబిళ్ళో రంగాభట్టచిన్నయ్యకాస్త్రీ గాది బరంపురం గంబాంజిల్లా అని వ్రాసికోవలెను.

ఆనంద గ్రంథమాల

శ్రీ మదమరసింహకృత

నామలింగానుశాసనము

ఆంధ్ర ఆంగ్లేయ పర్యాయపద సహితము

చిన్న పైజా మేలైన కాగితములు. మంచి అట్ట

బైండు పల్లవేయువానికి అత్యంతోపయోగము.

వెల 0-8-0

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్ కో.

ఆనంద ముద్రాలయాధికారులు,

మదరాసు.